II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2021/1943

z dne 14. junija 2021

o državni pomoči SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2011/CP), ki jo je Slovaška izvedla za podjetje NCHZ

(notificirano pod dokumentarno številko C(2021) 4185)

(Besedilo v slovaškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 108(2), prvi pododstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1), točka (a), Sporazuma,

ob upoštevanju sklepa, s katerim je Komisija začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ([1]),

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

1.1 Začetek in zaključek formalnega postopka preiskave

(1) Z dopisom z dne 2. julija 2013 je Komisija obvestila Slovaško o svoji odločitvi, da glede številnih ukrepov v korist podjetja Novácke chemické závody, a.s. v konkurze (NCHZ), ki naj bi jih izvedla Slovaška, začne postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ([2]) (PDEU).

(2) S svojim sklepom (EU) 2015/1826 ([3]) z dne 15. oktobra 2014 o državni pomoči SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), ki jo je Slovaška izvedla za podjetje NCHZ (v nadaljnjem besedilu: prvotni sklep), je Komisija v členu 2 sklenila, da odločitev odbora upnikov o omogočanju nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ po prenehanju veljavnosti zakona o strateških družbah ni predstavljala državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

(3) Postopek, ki je bil opravljen pred sprejetjem prvotnega sklepa, je opredeljen v uvodnih izjavah 1 do 9 sklepa.

([1]) Sklep Komisije C(2013) 3555 final z dne 2. julija 2013 (UL C 297, 12.10.2013, str. 85).
([2]) UL C 297, 12.10.2013, str. 85.
([3]) UL L 269, 15.10.2015, str. 71.

1.2 **Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-284/15**

(4) Po tožbi, ki jo je vložilo podjetje AlzChem AG, je Splošno sodišče s sodbo z dne 13. decembra 2018 v zadevi T-284/15 ([4]) člen 2 prvotnega sklepa razglasilo za ničen z utemeljitvijo, da Komisija ni ustrezno navedla razlogov za svojo oceno obstoja gospodarske prednosti in pripisljivosti državi glede odločitve o omogočanju nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ po 31. decembru 2010 (v nadaljnjem besedilu: ukrep). Neustrezna utemeljitev razlogov se je nanašala zlasti na (i) vlogo Okrožnega sodišča v Trenčínu (v nadaljnjem besedilu: stečajno sodišče) pri odločitvi o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ, (ii) obstoj pravic veta javnih upnikov pri odločanju o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ, (iii) tveganje, da bi se po 31. decembru 2010 kopičile terjatve upnikov, in (iv) ustreznost ekonomske analize in predstavitve vodstva podjetja NCHZ za odločanje upnikov v januarju 2011.

(5) Kar zadeva prvo točko, tj. vlogo stečajnega sodišča pri odločanju o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ, je Splošno sodišče menilo, da bi morala Komisija v prvotnem sklepu pojasniti način, kako je upoštevala vlogo stečajnega sodišča v procesu odločanja, ter razloge, ki so jo privedli do sklepa, da odločitve o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ ni bilo mogoče pripisati stečajnemu sodišču. Splošno sodišče je posebej poudarilo, da prvotni sklep v več primerih navaja odločitev upnikov z dne 26. januarja 2011 ([5]), s katero so se ti dogovorili, da bi podjetje NCHZ moralo nadaljevati poslovanje, brez sklicevanja na posredovanje stečajnega sodišča 17. februarja 2011, s katerim je odločitev z dne 26. januarja 2011 določilo kot zavezujočo za stečajnega upravitelja. Sklep sodišča z dne 17. februarja 2011 prav tako ni bil naveden v oceni pripisljivosti v prvotnem sklepu.

(6) Poleg tega je Splošno sodišče spomnilo, da Komisija na obravnavi 11. aprila 2018, ko je želelo Sodišče od Komisije izvedeti, ali je moralo stečajno sodišče zgolj oceniti skladnost s formalnimi vidiki odločitve upnikov ali pa je moralo tudi preveriti veljavnost sklepa in bi lahko sprejelo drugačen sklep, ni mogla zagotoviti odgovora v zvezi s tem. Splošno sodišče je tudi izpostavilo posamezne okoliščine, v katerih je stečajno sodišče posredovalo v obravnavani zadevi, in sicer kot član pristojnega organa ([6]).

(7) Kar zadeva drugo točko, tj. pravice veta javnih upnikov, je Splošno sodišče menilo, da je prvotni sklep vseboval nedosledne razlage glede tega, ali so zavarovani upniki, ki so bili člani pristojnega organa ([7]), predstavljali „organ“, ki je sprejemal odločitve z večino ali ki je stališča sporočal posamično; v zadnjenavedenem primeru v prvotnem sklepu ni bil opredeljen razlog, zakaj niso imeli pravice veta ([8]).

(8) Kar zadeva tretjo točko, tj. tveganje kopičenja terjatev, je Splošno sodišče menilo, da čeprav je bil v prvotnem sklepu ugotovljen obstoj tveganja povečanja terjatev za nekatere zavarovane javne upnike po 31. decembru 2010, ni bilo jasno, ali in kako je Komisija to tveganje upoštevala pri uporabi merila zasebnega upnika. Splošno sodišče je nadalje izpostavilo, da je bila ugotovitev Komisije, da je bila odločitev javnih upnikov o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ sprejeta sočasno in pod enakimi pogoji (*pari passu*) kot odločitve primerljivih zasebnih upnikov, neskladna z navedbo drugje v prvotnem sklepu, da so bili nekateri od teh javnih upnikov v drugačnem položaju, saj so se njihove terjatve povečale med stečajem podjetja NCHZ že v obdobju do 31. decembra 2010.

([4]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950.

([5]) Zlasti v uvodnih izjavah 14, 26 in 32 ter členu 2 prvotnega sklepa.

([6]) Kot je opredeljen v uvodni izjavi 18 in naveden v sodbi kot „ustrezni odbor“.

([7]) Kot je opredeljen v uvodni izjavi 18 in naveden v sodbi kot „ustrezni odbor“. Splošno sodišče je ugotovilo, da se je ugovor v zvezi s pravico veta nanašal le na tiste zavarovane javne upnike, ki so bili člani ustreznega odbora, in ne na tiste, ki so bili člani odbora upnikov (glej točko 84 sodbe).

([8]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točki 94 in 95.

(9) Kar zadeva četrto točko, tj. ustreznost ekonomske analize in predstavitve vodstva podjetja NCHZ za odločanje upnikov v januarju 2011, je Splošno sodišče ugotovilo, da sta bila v skladu s prvotnim sklepom oba dokumenta podlaga za odločitev predstečajnih upnikov. Kar zadeva ekonomsko analizo, je Splošno sodišče menilo, da je Komisija pravilno ugotovila, da bi ekonomska analiza lahko bila podlaga za odločitev upnikov, vendar je hkrati ugotovilo, da v prvem sklepu ni bilo navedeno, da so bili pri tej analizi upoštevani stroški nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ za tiste upnike, katerih terjatve so se med stečajnim postopkom povečale. Zato ni bilo jasno, zakaj je bilo treba ravnanje teh upnikov preveriti z merilom zasebnega upnika na podlagi te analize. Glede na zgoraj navedeno je Splošno sodišče nadalje ugotovilo, da je trditev podjetja AlzChem, da predstavitev vodstva ni bila ustrezna za oceno ravnanja javnih upnikov, brezpredmetna. Po mnenju Splošnega sodišča so bili v prvotnem sklepu napačno navedeni razlogi glede ustreznosti teh dveh dokumentov – ekonomske analize in predstavitve vodstva – za namene analize Komisije o stališču tistih javnih upnikov, katerih terjatve so se med stečajnim postopkom povečale.

1.3 **Sodni postopek glede prvega stečajnega obdobja**

(10) Povezani sodni postopek se je nanašal na prvo obdobje stečaja podjetja NCHZ, v katerem je podjetje uživalo status strateškega podjetja na podlagi zakona o strateških družbah. Splošno sodišče je 24. septembra 2019 potrdilo ugotovitev Komisije o nezdružljivi pomoči in s tem zavrnilo ničnostno tožbo zoper člen 1 prvotnega sklepa v zadevi T-121/15 ([9]). Sodišče Evropske unije je 29. aprila 2021 zavrnilo pritožbo, ki jo je zoper sodbo Splošnega sodišča vložilo podjetje Fortischem, a.s. (v nadaljnjem besedilu: Fortischem) ([10]).

1.4 **Obnova formalnega postopka preiskave**

(11) Ker je Splošno sodišče člen 2 prvotnega sklepa razglasilo za ničen, ostaja formalni postopek preiskave odprt glede odločitve o omogočanju nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ po prenehanju veljavnosti ustreznega člena zakona o strateških družbah.

(12) Komisija je Slovaško in zainteresirane strani, ki so predložile pripombe, pozvala, naj znova predložijo pripombe o ukrepu, ob upoštevanju sodbe Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018. Slovaška je pripombe predložila 14. februarja 2020.

(13) Komisija je nadalje prejela pripombe od treh zainteresiranih strani, in sicer 5. decembra 2019, 19. decembra 2019 oziroma 6. januarja 2020. Poslala jih je Slovaški in ji dala možnost za odgovor. Pripombe Slovaške so bile prejete v dopisu, poslanem 28. maja 2020.

2. **OZADJE IN OPIS UKREPA**

2.1 **Upravičenec do pomoči**

(14) Podjetje NCHZ je bilo slovaški proizvajalec posebnih kemikalij (npr. kalcijevega karbida, PVC, osnovnih kemikalij) s približno 1 400 zaposlenimi do leta 2008, katerega dejavnosti in poslovanje so nadalje podrobno opredeljeni v uvodnih izjavah 10 in 11 prvotnega sklepa ([11]). Podjetje je bilo v zasebni lasti ([12]).

2.2 **Stečajni postopki podjetja NCHZ in pristojnega organa**

(15) Potem ko je podjetje NCHZ 8. oktobra 2009 šlo v stečaj, je bil sprejet zakon o strateških družbah ([13]), ki je veljal za podjetje NCHZ, potem ko ga je vlada 2. decembra 2009 razglasila za strateško podjetje (v nadaljnjem besedilu: prvo stečajno obdobje).

([9]) Sodba Splošnega sodišča (šesti senat) z dne 24. septembra 2019, Fortischem, a.s./Komisija, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684.
([10]) Sodba Sodišča z dne 29. aprila 2021, Fortischem/Komisija, C-890/19 P, ECLI:EU:C:2021:345.
([11]) Za sklicevanje na prvotni sklep glej uvodno izjavo 1 tega sklepa.
([12]) Lastnik podjetja je bilo podjetje Disor Holdings Limited. Medtem je dejavnosti podjetja NCHZ prevzelo podjetje Fortischem, zato podjetje NCHZ ne proizvaja več kemikalij.
([13]) Zakon št. 493/2009 zb. o številnih ukrepih v zvezi s strateškimi družbami, kot je bil spremenjen (v nadaljnjem besedilu: zakon o strateških družbah), objavljen v uradnem listu 1. decembra 2009.

(16) Potem ko je zakon o strateških družbah 31. decembra 2010 prenehal veljati za podjetje NCHZ (v nadaljnjem besedilu: drugo stečajno obdobje), nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ na podlagi tega zakona ni bilo več zagotovljeno. Zato stečajni upravitelj (v nadaljnjem besedilu: upravitelj) ni bil več pravno zavezan, da nadaljuje poslovanje podjetja.

(17) Izgube podjetja NCHZ so se od uvedbe stečajnih postopkov zoper njega stalno povečevale, stroški poslovanja podjetja pa so bili višji od prihodkov iz njegovega poslovanja. Kadar stroški poslovanja podjetja v stečaju presegajo prihodke iz njegovega poslovanja, je upravitelj na podlagi zakona o stečaju ([14]) zavezan o stanju obvestiti ustrezni pristojni organ (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ) ([15]), ki je kolektivni organ, in ga prositi za navodila o tem, ali in v kakšnem obsegu naj se nadaljuje poslovanje podjetja ([16]).

(18) Sestava pristojnega organa je določena v skladu z določbami zakona o stečaju in je posebna za vsak posamezen primer stečaja. V primeru podjetja NCHZ je bil pristojni organ sestavljen iz (i) odbora upnikov, izvoljenega organa, ki predstavlja predstečajne nezavarovane upnike, (ii) zavarovanih predstečajnih upnikov in (iii) stečajnega sodišča. ([17])

(19) V skladu z zakonom o stečaju ([18]) upniki s tako imenovanimi „priznanimi terjatvami“ („zistené pohľadávky“), tj. terjatvami, prijavljenimi pri stečajnem upravitelju, ki jih upravitelj ni zavrnil, izvolijo člane odbora upnikov na sestanku upnikov. Prek odbora upnikov lahko upniki priznanih nezavarovanih terjatev izvajajo svoje pravice v stečajnem postopku ([19]). Člani odbora upnikov so zavezani ravnati v najboljšem interesu vseh nezavarovanih upnikov ([20]) ter tako doseči čim večje poplačilo njihovih terjatev ([21]). Poleg odbora upnikov morata na podlagi zakona o stečaju tudi stečajno sodišče in stečajni upravitelj obravnavati insolventnost dolžnika tako, da dosežeta najvišjo možno stopnjo izterjave za upnike ([22]).

(20) V primeru podjetja NCHZ je odbor upnikov v zadevnem času sestavljalo pet subjektov, in sicer (i) INVEST-KREDIT, s. r.o., (ii) Novácka Energetika, a.s., (iii) M-ENERGO, s.r.o., (iv) Sklad za nacionalno lastnino Slovaške republike („Fond národného majetku SR“) in (v) DAK KIABA, s.r.o. Štirje člani odbora upnikov so bili v zasebni lasti ([23]); edini javni subjekt v odboru upnikov je bil Sklad za nacionalno lastnino Slovaške republike („Fond národného majetku SR“). Razen subjekta INVEST – KREDIT, s.r.o., zasebni člani odbora upnikov niso imeli kapitalskih povezav z lastnikom podjetja NCHZ, kot je bilo ugotovljeno v postopkih pred Splošnim sodiščem ([24]).

(21) Pristojni organ je nadalje vključil šest zavarovanih predstečajnih upnikov (v nadaljnjem besedilu: prizadeti zavarovani upniki), ki so priznali terjatve, zavarovane s premoženjem, in terjatve glede lastnine, ki predstavlja ločeno stečajno maso. Zasebna zavarovana upnika sta bila Poštna banka („Poštová banka, a.s.“) in NLB Factor, a.s. Preostali štirje upniki so bili javni subjekti, in sicer (i) mesto Nováky („mesto Nováky“), (ii) Sklad za nacionalno lastnino Slovaške republike, (iii) Slovaška garancijska in razvojna banka („Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.“) in (iv) Okoljski sklad („Enviromentálny fond“).

([14]) Zakon št. 7/2005 zb. o stečaju in prestrukturiranju (v nadaljnjem besedilu: zakon o stečaju), kakor je bil spremenjen in se uporablja za stečaj podjetja NCHZ.

([15]) „Príslušný orgán“, kakor je opredeljen v členu 82(2) zakona o stečaju. V obravnavani zadevi je bil pristojni organ sestavljen na podlagi člena 82(2), točki (c) in (e), zakona o stečaju.

([16]) Na podlagi člena 88 zakona o stečaju.

([17]) Sestava pristojnega organa v stečajnem postopku podjetja NCHZ je bila določena v skladu s členom 82(2), točki (c) in (e), zakona o stečaju.

([18]) Člen 32 in člen 35(4) zakona o stečaju.

([19]) Glej člen 33 zakona o stečaju.

([20]) Glej člen 37(4) zakona o stečaju.

([21]) Glej člen 5 zakona o stečaju.

([22]) Tudi člen 5 zakona o stečaju.

([23]) Lastništvo zasebnih članov odbora upnikov, kot je že navedeno v opombi 9 prvotnega sklepa, je bilo naslednje: INVEST – KREDIT, s.r. o. (v lasti DISOR HOLDINGS LIMITED, edinega delničarja podjetja NCHZ); Novácka Energetika, a.s. (prvotno podružnica podjetja NCHZ, njen večinski delničar je od januarja 2011 podjetje STUPEFY HOLDINGS LIMITED); M-ENERGO, s.r.o. (večinski delničar STUPEFY HOLDINGS LIMITED) in DAK KIABA, s.r.o.

([24]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točke 174, 175 in 180.
Z ugovorom, naslovljenim v navedenih točkah sodbe, se je podjetje AlzChem sklicevalo na kapitalske povezave med nekaterimi zasebnimi upniki in „lastniki“ podjetja NCHZ, pri čemer je podvomilo, da je Komisija sklep odbora upnikov uporabila kot referenčno merilo za uporabo merila zasebnega upnika.

(22) Na podlagi zakona o stečaju ([25]) je stečajno sodišče tudi član pristojnega organa, kadar upravitelj glede lastnine, ki predstavlja ločeno stečajno maso (za razliko od splošne), zavrne zavarovano terjatev zavarovanega upnika ([26]). V primeru podjetja NCHZ je upravitelj zavrnil domnevno terjatev zavarovanega zasebnega upnika REDQUEST LIMITED ([27]), ki se je pritožil zoper to zavrnitev. Zato in (izključno) zaradi obstoja izpodbijane terjatve s strani upnika REDQUEST LIMITED je bilo stečajno sodišče prav tako del pristojnega organa skupaj z odborom upnikov in zavarovanimi upniki. Stečajno sodišče v svoji vlogi člana pristojnega organa skrbi za legitimne interese prizadetih upnikov in njihove izjave ter izjave drugih članov pristojnega organa (glej tudi uvodno izjavo 42 v nadaljevanju). Iz zgoraj navedene sestave pristojnega organa sledi, da so javni upniki, ki so bili zastopani v pristojnem organu, bili mesto Nováky, Sklad za nacionalno lastnino Slovaške republike, Slovaška garancijska in razvojna banka ter Okoljski sklad.

2.3 **Opis ukrepa**

(23) Ukrep, ki je predmet ocene, je odločitev pristojnega organa, da stečajnemu upravitelju naroči nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ. Odločitev so 26. januarja 2011 soglasno sprejeli odbor upnikov in zavarovani upniki. Stečajno sodišče, ki deluje kot član pristojnega organa po prenehanju veljavnosti zakona o strateških družbah dne 31. decembra 2010, je 17. februarja 2011 ukrep določilo kot zavezujoč.

(24) Neporavnane obveznosti podjetja NCHZ do javnih upnikov ali upnikov v državi lasti, ki so nastale med stečajnim postopkom, so 1. avgusta 2012, na datum konca drugega stečajnega obdobja, znašale približno 13,4 milijona EUR. To povečanje obveznosti do javnih upnikov, ki je za podjetje NCHZ nastalo v prvem in drugem stečajnem obdobju (kot je že navedeno v uvodni izjavi 23 prvotnega sklepa), je prikazano v preglednici 1. Te obveznosti so opredeljene kot „terjatve do stečajne mase“ ([28]). Neporavnane obveznosti podjetja NCHZ do njegovih javnih upnikov, nastale med stečajnim postopkom, so nadalje opisane v uvodnih izjavah 22 do 25 prvotnega sklepa.

Preglednica 1

Obveznosti podjetja NCHZ do javnih upnikov (nastale v prvem in drugem stečajnem obdobju, stanje na dan 1. avgusta 2012) ([29])

Javni organi / podjetja v državni lasti	Znesek obveznosti v EUR
Družba za socialno zavarovanje (Sociálna poisťovňa)	9 297 270,28
Splošna zdravstvena zavarovalnica (Všeobecná zdravotná poisťovňa)	1 549 019,98
Državno podjetje za upravljanje voda (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.)	1 354 321,00
Mesto Nováky (pristojbina za odpadke, davek na nepremičnine)	650 158,75
Okoljski sklad	475 678,64
RTVS, s.r.o.	14 870,72

([25]) Člen 82(2), točka (e), zakona o stečaju.
([26]) Zavarovana terjatev se lahko na primer zavrne zaradi pravne podlage terjatve, njene izterljivosti itd.
([27]) Podjetje s sedežem v Londonu, Združeno kraljestvo.
([28]) Člen 87 zakona o stečaju.
([29]) Preglednica kaže stanje na dan 1. avgusta 2012. Zato za nekatere upnike, ki so v stečajnem obdobju bili v aktivnih odnosih s podjetjem NCHZ (npr. Okoljski sklad, mesto Nováky), ne izraža vseh nastalih obveznosti, saj so bile postečajne terjatve, vključno s terjatvami iz poslovanja podjetja, poplačane v prednostnem stečajnem postopku. Tako so bile nekatere postečajne terjatve poplačane pred 1. avgustom 2012.

Več občin (pristojbina za odpadke, davek na nepremičnine)	5 704,40
Skupna zdravstvena zavarovalnica (Spoločná zdravotná poisťovna)	4 463,19
Davčni urad za motorna vozila (Daň z motorových vozidiel)	2 390,50
SKUPAJ	**13 353 877,46**

(25) Neporavnane obveznosti podjetja NCHZ do javnih upnikov ali upnikov v državni lasti, ki so med stečajnim postopkom nastale v določenem trenutku, so predstavljene v preglednici 2.

Preglednica 2

Obveznosti podjetja NCHZ do javnih upnikov: z dnem razglasitve stečaja in tiste, nastale med stečajnim postopkom, neporavnane na dan 31. decembra 2009 in 31. decembra 2010 ([30])

Javni organi / podjetja v državni lasti	Znesek obveznosti v EUR na dan razglasitve stečaja	Znesek obveznosti, nastale med stečajnim postopkom, v EUR na dan 31. decembra 2009	Znesek obveznosti, nastale med stečajnim postopkom, v EUR na dan 31. decembra 2010
Družba za socialno zavarovanje		544 001,99	3 878 065,44
Splošna zdravstvena zavarovalnica	72 442,24	91 694,96	626 702,68
Državno podjetje za upravljanje voda	91 213,48	66 595,2	732 177,68
Mesto Nováky	67 645,53 *	156,34	48 367,11
Okoljski sklad	1 019 792,01 **	29 762,71	222 954,21
RTVS, s.r.o.		929,42	6 041,23
Več občin (pristojbina za odpadke)			470,00
Skupna zdravstvena zavarovalnica	2 484,19	2 676,82	4 463,19
Zdravstvena zavarovalnica Union	7 212,77	9 015,66	67 529,73
Zdravstvena zavarovalnica DOVERA	81 369,57	116 377,21	827 004,92

* *Od tega 43 781,67 EUR kot zavarovana terjatev in 23 863,86 EUR kot nezavarovana terjatev.*
** *Od tega 949 879,66 EUR kot zavarovana terjatev in 69 912,35 EUR kot nezavarovana terjatev.*

(26) Postečajne terjatve Okoljskega sklada, nastale v prvem stečajnem obdobju, so bile večinoma sestavljene iz dajatve na onesnažen zrak v znesku 192 454 EUR, ki je bila v imenu Okoljskega sklada naložena maja 2010 za onesnaženje zraka v letu 2009. Dajatev na onesnažen zrak v letu 2011, naložena maja 2011 za onesnaženje v letu 2010, je bila določena na 170 070 EUR. Do konca leta 2010 so postečajne terjatve zaradi delnega neplačila letne dajatve za onesnaževanje zraka znašale 222 954 EUR.

([30]) Dopis slovaških organov z dne 12. maja 2014.
Ti zneski za upnike, ki so bili v stečajnem obdobju v aktivnih odnosih s podjetjem NCHZ, ne izražajo vseh nastalih obveznosti, saj so bile postečajne terjatve, vključno s terjatvami iz poslovanja podjetja, poplačane v prednostnem stečajnem postopku.

(27) Glavna postečajna terjatev mesta Nováky v prvem stečajnem obdobju je bila davek na nepremičnine za leto 2010, naložen marca 2010, in določen na 523 793 EUR. Do konca leta 2010 so postečajne terjatve znašale 29 762 EUR (večinoma obveznost podjetja NCHZ iz davka na nepremičnine).

(28) Kot je navedeno v uvodni izjavi 17, je moral upravitelj, ko so stroški poslovanja podjetja NCHZ presegli prihodke in se zakon o strateških družbah za podjetje NCHZ ni več uporabljal, obvestiti pristojni organ in prositi za navodila. Kot je določeno v zakonu o stečaju, je upravitelj člane odbora upnikov in vse zavarovane upnike obvestil o položaju na skupnem sestanku 26. januarja 2011.

(29) Na sestanku 26. januarja 2011 je vodstvo podjetja NCHZ predstavilo študijo z naslovom „NCHZ Nováky – Študija izvedljivosti prestrukturiranja“ (v nadaljnjem besedilu: predstavitev vodstva), v kateri je med drugimi temami preučilo negativne posledice prenehanja poslovanja podjetja NCHZ za izpolnitev obveznosti podjetja ter vpliv na regijo in prihodke države in mesta. V predstavitvi vodstva je bilo ugotovljeno, da bi prenehanje poslovanja neugodno vplivalo na interese upnikov, zlasti ob upoštevanju dejstva, da bi stroški prenehanja poslovanja zagotovo presegli preostali znesek po izpolnitvi operativnih obveznosti in da bi ponovni začetek poslovanja po tem povzročil zelo visoke stroške.

(30) V predstavitvi vodstva so bile preučene tudi priložnosti za prodajo podjetja NCHZ kot delujočega podjetja. V predstavitvi je bilo ugotovljeno, da podjetja NCHZ zaradi njegove neto sedanje vrednosti ni mogoče prodati. Vendar je bilo v predstavitvi poudarjeno, da bi bilo mogoče podjetje uspešno prodati po sprejetju nekaterih ukrepov prestrukturiranja. Zlasti ker je zakon o strateških družbah preprečeval odpuščanje zaposlenih, je lahko podjetje NCHZ zmanjšalo število zaposlenih in s tem znižalo operativne stroške šele po tem, ko se je ta zakon prenehal uporabljati na začetku drugega stečajnega obdobja.

(31) V predstavitvi je bil nadalje preučen scenarij, ali bi bile z ustavitvijo poslovanja izpolnjene obveznosti podjetja NCHZ, in ugotovljeno je bilo, da bi pričakovana realna vrednost sredstev podjetja znašala le 15,5 milijona EUR.

(32) Predstavitev vodstva je vsebovala tudi kratek pregled vpliva ustavitve poslovanja podjetja NCHZ na regijo in tretje strani ([31]). Med neposrednimi vplivi sta bila odpuščanje približno 1 700 zaposlenih in povečanje brezposelnosti. Upad prihodkov mesta Nováky zgolj zaradi izpada občinskih davkov in plačil je bil ocenjen na 572 000 EUR letno, od tega 526 000 EUR za davek na nepremičnine in 46 000 EUR za občinsko pristojbino za odpadke ([32]). Pričakovani izpad prihodkov države je bil ocenjen na 7,4 milijona EUR letno, večinoma iz prispevkov od plač (6,4 milijona EUR), dajatev za odpadne vode (747 000 EUR) in dajatve na onesnažen zrak (192 000 EUR).

(33) Poleg tega so upniki imeli na voljo ekonomsko analizo, ki jo je 23. decembra 2010 pripravil upravitelj (v nadaljnjem besedilu: ekonomska analiza ali analiza), v kateri je bilo ugotovljeno, da bi bilo prenehanje poslovanja podjetja NCHZ v nasprotju s skupnim interesom upnikov podjetja NCHZ. V analizi je bilo ugotovljenih več možnih scenarijev ([33]) ter izvedena primerjava zbirnih stroškov in prihodkov upnikov podjetja NCHZ kot celote, brez preučevanja položaja posameznih upnikov. Skupna izguba zaradi poslovanja podjetja NCHZ v stečaju do 15. decembra 2010 je bila določena na približno 15,8 milijona EUR ([34]) (4,4 milijona EUR brez odpisov).

([31]) Prikazi 34–36 predstavitve vodstva.

([32]) Skupni izpad za mesto Nováky je bil ocenjen na 757 000 EUR letno.

([33]) Preučeni scenariji so bili: (i) prodaja celotnega podjetja ob ohranitvi njegovega poslovanja, (ii) prodaja podjetja po delih ob ohranitvi njegovega poslovanja, (iii) prodaja podjetja po delih ob ohranitvi poslovanja nekaterih njegovih delov in (iv) prodaja sredstev in popolno prenehanje poslovanja.

([34]) Izračunano kot razlika med skupnimi stroški poslovanja podjetja v višini 202,2 milijona EUR in skupnimi prihodki v višini 186,4 milijona EUR za obdobje, ki se je začelo, ko je stečajno sodišče 2. oktobra 2009 razglasilo stečaj podjetja NCHZ (po začetku stečajnega postopka 24. septembra 2009), in traja do 15. decembra 2010.

(34) Analiza je zlasti pokazala, da bi ustavitev poslovanja podjetja NCHZ privedla do znatnih stroškov v višini več kot 48 milijonov EUR, od katerih jih je večina povezana z zaprtjem in okoljskim čiščenjem obratov za kemično proizvodnjo (približno 37,3 milijona EUR), in stroškov za zaposlene (10,5 milijona EUR, če bi bile izpolnjene vse pravne obveznosti ([35])). Ti stroški v višini približno 48 milijonov EUR ne bi nujno nastali, če bi se poslovanje podjetja NCHZ nadaljevalo. V analizi je nadalje navedeno, da bi bilo treba poleg teh neposrednih stroškov ustavitve poslovanja podjetja NCHZ plačati tudi (tedaj še) neplačane (in večinoma še nezapadle) terjatve, ki so nastale zaradi poslovanja podjetja NCHZ, v višini približno 16 milijonov EUR ([36]). Hkrati je bil pričakovani dohodek od prodaje posameznih sredstev v scenariju prenehanja poslovanja podjetja NCHZ v razponu 47–52 milijonov EUR (brez upoštevanja dodatnih stroškov razgradnje in odstranitve opreme). Če bi se poslovanje podjetja ustavilo, bi bile nepoplačane terjatve iz poslovanja podjetja poplačane kot terjatve do stečajne mase ([37]). Iz tega sledi, da bi se z ustavitvijo poslovanja povečal paket terjatev, ki jih je treba poplačati iz stečajne mase, s čimer bi se na splošno zmanjšalo poplačilo terjatev. Stečajni upravitelj je tako možnost prenehanja poslovanja podjetja NCHZ in prodaje njegovih posameznih sredstev štel za najmanj ugodno možnost, zlasti ob upoštevanju visokih stroškov, povezanih z izpolnitvijo vseh pravnih obveznosti v zvezi z razgradnjo in okoljskim čiščenjem. Poleg tega je v analizi navedeno, da bi bil ponoven zagon poslovanja podjetja NCHZ po njegovi ustavitvi zelo težaven ali celo nemogoč ([38]).

(35) V analizi je bil preučen tudi interes potencialnih kupcev za podjetje. V prvem krogu razpisa („verejné ponukové konanie“) za nakup podjetja NCHZ je od sedmih zainteresiranih kupcev samo podjetje M-ENERGO, s.r.o., predložilo ponudbo v višini 2 milijonov EUR. Upravitelj je zato možnost, ali bi nov krog razpisa pritegnil druge zainteresirane kupce, ocenil kot negotovo. V zvezi s tem je bilo ugotovljeno, da kupec ne bi mogel prevzeti neporavnanih javnih obveznosti v višini približno 6,1 milijona EUR, temveč bi bile te poplačane kot terjatve do stečajne mase („pohľadávky proti podstate“). V primeru nadaljnjega poslovanja brez varčevalnih ukrepov bi izguba v letu 2011 po oceni iz analize znašala 3,8 milijona EUR.

(36) V analizi je bilo obravnavanih več dejavnikov, za katere je mogoče šteti, da bi lahko vplivali na poplačilo predstečajnih terjatev v primeru (vsaj delnega) nadaljevanja poslovanja podjetja NCHZ, pri čemer ta vpliv ni bil podrobno opredeljen. Prvič, na finančno uspešnost bi vplivali potrebni ukrepi za znižanje stroškov (kot so delno odpuščanje zaposlenih). Drugič, prihodki od prodaje podjetja NCHZ bi se lahko razlikovali glede na to, ali bi bilo podjetje NCHZ prodano v celoti ali po delih (ob ohranitvi poslovanja ustreznih delov) ali kot posamezna sredstva po prenehanju poslovanja podjetja NCHZ. Če bi se podjetje prodalo po delih, je po ocenah iz analize verjetno, da bi bilo mogoče prodati le donosnejše dejavnosti podjetja NCHZ in povezana sredstva (kot je oddelek za kalcijev karbid), stečajna masa pa bi morala pokriti stroške za zaprtje drugih delov podjetja NCHZ. Proizvodnja kalcijevega karbida je bila tehnološko povezana z drugimi dejavnostmi (oddelki) podjetja NCHZ, zato bi ohranitev proizvodnje kalcijevega karbida ob zaprtju drugih dejavnosti ustvarila dodatne stroške in s tem poslabšala donosnost oddelka za kalcijev karbid. Po ocenah ekonomske analize je zato možnost prodaje podjetja po delih, bodisi ob ohranitvi njegovega celotnega poslovanja (za kar bi bili potrebni dodatni ukrepi za znižanje stroškov) bodisi ob ohranitvi poslovanja zgolj nekaterih njegovih delov, tvegana.

(37) Na podlagi zakona o stečaju je odbor upnikov sprejemal odločitve z večino prisotnih članov, vsak član pa je imel en glas ([39]). Na podlagi istega zakona je bil vsak član odbora zavezan ravnati v skupnem interesu vseh nezavarovanih upnikov ([40]). To je pomenilo glasovanje v interesu vseh nezavarovanih upnikov, tudi tistih, ki niso bili del odbora upnikov.

([35]) Glede na vrsto prekinitve pogodb z zaposlenimi so bili stroški za zaposlene ocenjeni na 7,7 milijona EUR, 8,9 milijona EUR ali 10,5 milijona EUR.

([36]) Ta znesek ne predstavlja vseh terjatev, ki so nastale v prvem stečajnem obdobju, saj so se terjatve iz poslovanja podjetja stalno poplačale, zato je bil del teh terjatev že poplačan.

([37]) Člen 88(8) zakona o stečaju.

([38]) Zlasti v primeru ustavitve poslovanja postane elektroliza neuporabna brez možnosti ponovnega zagona proizvodnje. Podobno bi bil ponovni zagon peči težaven, če bi se karbidne peči za proizvodnjo kalcijevega karbida ohladile.

([39]) Člen 38(2) zakona o stečaju.

([40]) Člen 37(4) zakona o stečaju.

(38) Na podlagi informacij, vključenih v predstavitev vodstva in ekonomsko analizo, so na sestanku 26. januarja 2011 vsi prisotni člani odbora upnikov podprli predlagano navodilo stečajnemu upravitelju, da se poslovanje podjetja NCHZ nadaljuje pod nespremenjenimi pogoji. To je pomenilo, da je lahko podjetje NCHZ poslovalo v istem obsegu, v katerem je poslovalo dotlej, saj nobeden od članov ni glasoval proti ali se vzdržal glasovanja. Zato je bila odločitev odbora upnikov sprejeta soglasno, čeprav bi za potrditev navodila odbora upnikov zadostovala večina. Tudi vsi na sestanku prisotni zavarovani upniki so se posamično izrekli v podporo istemu navodilu za upravitelja. To pomeni, da nobeden od zavarovanih upnikov ni niti zavrnil predlaganega navodila niti se ni vzdržal stališča.

(39) Poleg tega sta druga obravnavana točka na dnevnem redu sestanka bili oblika in metoda odprodaje sredstev podjetja NCHZ. Kot izhaja iz zapisnika sestanka, so prisotni upniki dosegli predhodni dogovor o prodaji podjetja NCHZ kot celote, torej kot delujočega podjetja, prek razpisa.

(40) Ko je bila odločitev odbora upnikov z dne 26. januarja 2011 z navodilom upravitelju objavljena ([41]), je lahko vsak javni ali zasebni nezavarovani upnik izpodbijal navodilo pred stečajnim sodiščem iz razlogov, da je navodilo v navzkrižju s skupnim interesom nezavarovanih upnikov ([42]). Vendar noben upnik navodila ni izpodbijal pred stečajnim sodiščem.

(41) Isto navodilo za upravitelja je bilo nato posredovano stečajnemu sodišču, ki je lahko potrdilo navodilo ali odločilo, kako naj ravna upravitelj ([43]); morebitna odločitev tega sodišča bi tako dejansko spremenila odločitev, ki so jo sprejeli drugi člani pristojnega organa.

(42) Na podlagi zakona o stečaju ([44]), kadar je stečajno sodišče član pristojnega organa, morajo upravitelj ali drugi člani pristojnega organa navodilo sodišču posredovati v potrditev po tem, ko drugi člani pristojnega organa izrazijo svoja stališča glede navodila. Stečajno sodišče lahko z odredbo („uznesenie“) potrdi predloženo navodilo ali odloči o nadaljnjem ravnanju. Upravitelj je vezan na odredbo sodišča. Pri izdaji odredbe stečajno sodišče upošteva legitimne interese prizadetih upnikov in njihove izjave ter izjave drugih članov pristojnega organa.

(43) V primeru podjetja NCHZ je stečajno sodišče, ki nastopa kot član pristojnega organa, potrdilo navodilo za upravitelja z odredbo z dne 17. februarja 2011 ([45]). Odredba sodišča je bila za upravitelja zakonsko zavezujoča. Stečajno sodišče je upoštevalo dejstvo, da je odbor upnikov soglasno sprejel odredbo z navodilom upravitelju, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ, in da so hkrati vsi prizadeti zavarovani upniki ([46]) upravitelju izdali isto navodilo kot odbor upnikov. Stečajno sodišče je nadalje pojasnilo, zakaj je bilo v obravnavani zadevi član pristojnega organa, in sicer zaradi dejstva, ker je upravitelj zavarovano terjatev upnika REDQUEST LIMITED zavrnil, REDQUEST LIMITED pa je začel sodni postopek za določitev svoje zavarovane terjatve. Iz utemeljitve stečajnega sodišča izhaja, da je upoštevalo izjave posameznih članov pristojnega organa (kar pomeni odbora upnikov in posameznih zavarovanih upnikov) in dejstvo, da noben član pristojnega organa ni nasprotoval navodilu za upravitelja. Stečajno sodišče se je v svoji utemeljitvi sklicevalo na ekonomsko analizo (glej uvodne izjave 33 do 36), katere pripravo je naročilo od upravitelja in v kateri je bilo ugotovljeno, da bi bilo prenehanje poslovanja podjetja NCHZ najmanj ugodna možnost za poplačilo terjatev upnikov glede na stroške, povezane z zaprtjem dejavnosti. Stečajno sodišče je sklenilo, da ob upoštevanju teh okoliščin in izjav članov pristojnega organa ni ugotovilo neskladij ali navzkrižja predlaganega navodila z legitimnim interesom prizadetih upnikov. Kot sledi iz utemeljitve stečajnega sodišča, to pri potrditvi navodila ni posamično ocenjevalo interesov posameznih upnikov, zlasti upnika REDQUEST LIMITED, ki je v odredbi sodišča naveden zgolj v zvezi z vključenostjo stečajnega sodišča v pristojni organ, kot je pojasnjeno.

([41]) Odločitev („uznesenie“) odbora upnikov je bila 15. februarja 2011 skupaj z zapisnikom sestanka z dne 26. januarja 2011 objavljena v Trgovinskem vestniku („Obchodný vestník“).
([42]) Člen 38(7) zakona o stečaju.
([43]) Člen 83(4) zakona o stečaju.
([44]) Člen 83(4) zakona o stečaju.
([45]) Odredba („uznesenie“) št. 29K/43/2009-18279.
([46]) Stečajno sodišče je navedlo šest zavarovanih upnikov – članov pristojnega organa (glej tudi uvodno izjavo 21 tega sklepa).

(44) Vsi (javni) predstečajni upniki podjetja NCHZ niso bili zastopani v pristojnem organu (sestava katerega je opisana v uvodnih izjavah 18 do 22), ki je odločil o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ v drugem stečajnem obdobju. Javna upnika, ki nista bila zastopana v pristojnem organu, sta bila zlasti Družba za socialno zavarovanje („Sociálna poisťovňa“) in Splošna zdravstvena zavarovalnica („Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.“). Tisti upniki, ki niso bili zastopani v pristojnem organu, ker niso bili niti člani odbora upnikov niti zavarovani predstečajni upniki, tako niso mogli neposredno izraziti svojega stališča glede odločitve o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ v drugem stečajnem obdobju.

(45) Nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ po prenehanju veljavnosti zakona o strateških družbah je tako temeljilo na odločitvi pristojnega organa, ki je deloval kot kolektivni subjekt, da stečajnemu upravitelju naroči nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ, glede katere so člani (in sicer odbor upnikov in zavarovani upniki) izrazili svoje stališče na svojem skupnem sestanku 26. januarja 2011, preostali član (in sicer stečajno sodišče) pa je navodilo za stečajnega upravitelja potrdil v svoji odredbi z dne 17. februarja 2011. Po tej odločitvi je podjetje NCHZ nadaljevalo poslovanje brez prekinitve, dokler ni bilo julija 2012 kot delujoče podjetje prodano podjetju Via Chem Slovakia.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI IN SLOVAŠKE

3.1 Pripombe o pripisljivosti

(46) Podjetje AlzChem Group AG (v nadaljnjem besedilu: AlzChem) trdi ([47]), da je odločitev o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ pripisljiva državi, saj so zavarovani upniki imeli pravico do veta zoper nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ. Podjetje AlzChem uveljavlja to pravico na podlagi sistematične razlage zakona o stečaju, pri čemer se sklicuje na določbo, da je vsak zavarovani upnik član stečajnega organa. Zavarovanih upnikov zato ne bi smeli šteti za kolektivni organ, zato podjetje AlzChem sklepa, da je vsak zavarovani upnik lahko posamično izdal navodilo upravitelju v zvezi z njegovimi lastnimi ločenimi sredstvi ter uveljavil veto na sprejetje navodila. Podjetje AlzChem trdi, da je vsak zavarovani upnik moral potrditi navodilo, izdano stečajnemu upravitelju, da bi tako navodilo zanj bilo zavezujoče. Poleg tega podjetje AlzChem uveljavlja pripisljivost državi, saj je odločitev upnikov podjetja NCHZ potrdilo stečajno sodišče in jo določilo kot zavezujočo. Nacionalna sodišča izvajajo javno funkcijo, odločitve nacionalnih sodišč pa so kot take pripisljive državi. Podjetje AlzChem se hkrati sklicuje na sodno prakso Sodišča Evropske unije, ki navaja, da lahko odredbe nacionalnih sodišč predstavljajo pravno podlago za ukrepe državne pomoči. Podredno podjetje AlzChem uveljavlja pripisljivost zaradi soglasnosti odločitve upnikov, kot jo je revidiralo in potrdilo stečajno sodišče.

(47) Podjetje Fortischem zanika obstoj pripisljivosti ([48]) in trdi, da slovaško stečajno pravo ne določa pravice veta niti za člane odbora upnikov niti za zavarovane upnike; javni zavarovani upniki podjetja NCHZ tako niso mogli uveljavljati veta na odločitev o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ. Drugič, podjetje Fortischem trdi, da je bila vloga stečajnega sodišča v obravnavani zadevi zgolj oceniti zakonitost in združljivost odločitve predstečajnih upnikov s stečajnim pravom. S sklicevanjem na sodno prakso Sodišča Evropske unije v zadevah Pearle ([49]) in Doux Elevage ([50]) je pripisljivost mogoče izključiti, kadar zadevni javni organ potrdi in določi kot zavezujoče le tiste odločitve, ki jih sprejmejo udeleženci na trgu. V obravnavani zadevi je ekonomska analiza pokazala, da je bila prodaja podjetja kot delujočega podjetja ugodnejša od likvidacije, in vsi upniki z glasovalno pravico so podprli nadaljnje poslovanje podjetja. Zato je po mnenju podjetja Fortischema stečajno sodišče imelo minimalno diskrecijsko pravico in vlogo, ki jo je mogoče povzeti kot nadzorovanje skladnosti s pravili o stečaju.

(48) Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k.s. (SRS) kot stečajni upravitelj podjetja NCHZ trdi ([51]), da noben član pristojnega organa ni imel pravice veta. Ne glede na dejanske izjave upnikov bi tako v primerih, kadar so upniki imeli skupno stališče in kadar so se njihova stališča razhajala, zavezujoče navodilo za upravitelja na koncu vedno bilo v obliki sodne odredbe. Za podjetje SRS to pomeni, da dejansko noben upnik (član pristojnega organa) ni mogel izvesti pravice do veta na navodilo za upravitelja.

([47]) Dopis podjetja AlzChem z dne 6. januarja 2020.
([48]) Dopis podjetja Fortischem z dne 19. decembra 2019.
([49]) Zadeva C-345/02, Pearle in drugi (UL C 228, 11.9.2004, str. 6).
([50]) Zadeva C-677/11, Doux Elevage SNC (UL C 225, 3.8.2013, str. 21).
([51]) Pripomba podjetja SRS z dne 4. decembra 2019, ki se sklicuje na pripombo podjetja SRS z dne 27. avgusta 2013.

(49) Iz tega sledi, da je odločitev o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ po mnenju podjetja SRS sprejelo stečajno sodišče in da je bilo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ rezultat zavezujoče odločitve stečajnega sodišča. Morebitna nadaljnja dejavnost posameznih upnikov ne bi vplivala na poslovanje podjetja NCHZ brez odločitve sodišča. Sodišče je obvezno upoštevalo legitimne interese prizadetih upnikov in njihove ustrezne izjave, med katerimi je bil glavni interes čimprejšnje in čim večje možno poplačilo njihovih terjatev. Vloga stečajnega sodišča je bila oceniti skladnost s skupnim legitimnim interesom upnikov in čim večje poplačilo njihovih terjatev. Kot navaja podjetje SRS, pristojni organ kljub temu na podlagi stečajnega prava predstavlja en sam subjekt, tudi kadar ga sestavlja več članov.

(50) Slovaška trdi ([52]), da zakon o stečaju ne določa pravice veta niti za člana odbora upnikov niti za zavarovanega upnika. Če bi zavarovani upnik nasprotoval predlaganemu navodilu za stečajnega upravitelja in torej glasoval proti, bi bilo to stališče samo enega upnika, ki bi ga stečajno sodišče pri svojem odločanju upoštevalo, vendar zanj ne bi bilo zavezujoče. Vendar ob upoštevanju dejstev v obravnavani zadevi sodišče ni imelo ustreznih razlogov za zavrnitev predlaganega navodila. Kar zadeva vlogo stečajnega sodišča, Slovaška pojasnjuje, da stečajno sodišče ni odločalo o odobritvi odločitve upnikov z dne 26. januarja 2011 ali o njeni veljavnosti. Namesto tega je kot član pristojnega organ odločalo o odobritvi predlaganega navodila za upravitelja, potem ko je preučilo stališča drugih članov pristojnega organa in sklepne ugotovitve ter ekonomsko analizo upravitelja. Na splošno je glavna vloga sodišča v stečajnem postopku nadzor nad upraviteljem in potekom postopka, sodišče pa deluje kot *dominus litis* samo v primeru nesoglasja med upraviteljem in upniki ali med samimi upniki.

3.2 **Pripombe v zvezi z gospodarsko prednostjo**

(51) Zaradi vprašanja pripisljivosti so zainteresirane strani in Slovaška zagotovile dodatne pripombe o gospodarski prednosti in zlasti o tveganju kopičenja terjatev upnikov med drugim stečajnim obdobjem ter o ustreznosti ekonomske analize in predstavitve vodstva za odločanje upnikov v januarju 2011.

(52) Podjetje AlzChem trdi ([53]), da merilo zasebnega upnika v primeru podjetja NCHZ ni bilo izpolnjeno, ker (i) ustrezni javni upniki niso ravnali *pari passu* z zasebnimi upniki in ker (ii) ekonomska analiza in predstavitev vodstva nista bili ustrezni za oceno ravnanja Slovaške republike glede nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ.

(53) Prvič, podjetje AlzChem pojasnjuje, da je bil edini pomislek večine zasebnih upnikov zagotovitev čim večjih prihodkov iz prodaje podjetja NCHZ, saj med nadaljnjim poslovanjem podjetja NCHZ ni bilo tveganja kopičenja terjatev. Podjetje AlzChem poudarja, da so se upnikom, kot je na primer slovaška država, med poslovanjem v okviru stečaja kopičile znatne terjatve (prispevki za socialno varnost, davki itd., ki nastanejo zaradi nadaljnjega poslovanja podjetja) in bi zato morebitne koristi ohranjanja poslovanja podjetja NCHZ (morebitna višja prodajna cena) morali uravnotežiti s tveganjem, da bi nadaljnje poslovanje lahko privedlo do višjega zneska neplačanih terjatev. Po mnenju podjetja AlzChem ravnanje podjetja Novácka Energetika, a.s., edinega zasebnega upnika, katerega terjatve so se med stečajnim postopkom povečale, ne more razumno upravičiti ravnanja vseh javnih upnikov na podlagi dejstva, da so se zasebni tržni udeleženci za razliko od državnih upnikov lahko kadar koli odločili prekiniti dobavo podjetju v stečaju, s čimer so omejili svojo izpostavljenost dodatnim neplačanim terjatvam.

(54) Drugič, podjetje AlzChem trdi, da sta bili ekonomska analiza in predstavitev vodstva pripravljeni za upnike, ki so bili člani odbora upnikov, in zavarovane upnike, torej za tiste z dolgovi iz obdobja pred stečajem, in da v teh dokumentih ni bil upoštevan interes tistih upnikov, katerih terjatve so nastale iz poslovanja podjetja NCHZ med njegovim stečajem. Po navedbah podjetja AlzChem je slovaška država nakopičila 5,5 milijona EUR terjatev do konca prvega stečajnega obdobja in nadaljnjih 7,8 milijona EUR med drugim stečajnim obdobjem.

([52]) Pripombe Slovaške z dne 14. februarja 2020.
([53]) Dopis podjetja AlzChem z dne 6. januarja 2020.

(55) Podjetje Fortischem meni ([54]), da (i) so zadevni javni upniki ravnali *pari passu* z zasebnimi upniki ter da (ii) sta bili ekonomska analiza in predstavitev vodstva veljavna podlaga, na kateri so javni upniki utemeljili svoje odločitve pri potrditvi navodila upravitelju.

(56) Prvič, podjetje Fortischem priznava, da so se terjatve dveh zavarovanih javnih upnikov (Okoljskega sklada in mesta Nováky) med poslovanjem podjetja NCHZ v stečaju povečale. Podjetje Fortischem še opozarja, da je bil odbor upnikov sestavljen iz enega javnega (Sklad za nacionalno lastnino) in štirih zasebnih nezavarovanih upnikov (INVEST-KREDIT, s.r.o., NCHZ Energetika, a.s., M-ENERGO, s.r.o., DAK KIABA, s.r.o.), od katerih so vsi glasovali v podporo nadaljnjemu poslovanju. Po mnenju podjetja Fortischem primerljivost zasebnih in javnih upnikov v odboru upnikov izhaja iz dejstva, da so vsi bili nezavarovani predstečajni upniki. Člani odbora upnikov so skladno s svojo pravno obveznostjo glasovali v interesu vseh nezavarovanih predstečajnih upnikov, ne le tistih, ki so bili prisotni v odboru upnikov.

(57) Poleg tega podjetje Fortischem meni, da bi sodišče v Trenčínu dovolilo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ tudi, če bi Okoljski sklad in mesto Nováky glasovala za likvidacijo podjetja NCHZ. Pri oceni interesov dveh zavarovanih upnikov, katerih predstečajne terjatve so predstavljale manj kot 4 odstotke vrednosti vseh zavarovanih predstečajnih terjatev, in interesov predstavnikov nezavarovanih upnikov za nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ je skoraj nemogoče, da bi interesi predstečajnih upnikov lahko bili zavarovani drugače kot z odločitvijo o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ.

(58) Nazadnje, kar zadeva ustreznost ekonomske analize za odločanje upnikov v januarju 2011, podjetje Fortischem trdi, da niso bila potrebna posebna predvidevanja glede morebitnih nadaljnjih stroškov v drugem stečajnem obdobju, saj je ekonomska analiza jasno pokazala, da v primeru likvidacije podjetja NCHZ ne bi bilo mogoče poplačati nobene od predstečajnih terjatev. Ker je bila prodaja podjetja NCHZ kot delujočega podjetja edina možnost za poplačilo predstečajnih upnikov, je pomenila polno poplačilo vseh postečajnih terjatev. Zato so bili pri tem vsaj implicitno upoštevani interesi vseh postečajnih upnikov (vključno s postečajnimi terjatvami zavarovanih javnih upnikov). Podjetje Fortischem tudi trdi, da je bil izračun zaradi specifičnosti predstečajnih terjatev dveh zavarovanih upnikov (Okoljskega sklada in mesta Nováky) nepomemben, saj morebitno povečanje terjatev ni bilo povezano v dejanskim poslovanjem podjetja NCHZ.

(59) Poleg tega podjetje Fortischem trdi, da bi ob primerjavi zneska terjatev ob začetku drugega stečajnega obdobja s predstečajnimi terjatvami in ob primerjavi vmesnih plačil v prvem stečajnem obdobju s postečajnimi terjatvami bilo treba tveganje znatnega povečanja terjatev oceniti kot minimalno, dokler je obstajala možnost, da bi bilo mogoče poplačati vsaj nekatere od njegovih predstečajnih terjatev. Davek na nepremičnine za leto 2010, ki ga je mesto Nováky naložilo marca 2010, je namreč znašal 523 793 EUR, davčna obveznost podjetja NCHZ pa se je ob koncu leta 2010 še vedno povečala le za približno 48 000 EUR. Terjatve Okoljskega sklada so se v prvem stečajnem obdobju povečale za 193 192 EUR, kar je predstavljalo manj kot 20 % prvotne predstečajne terjatve.

(60) Podjetje SRS opozarja ([55]), da stečajno sodišče pri izvajanju svoje sodne pristojnosti rešuje spor med različnimi legitimnimi interesi upnikov z uporabo načela sorazmernosti. Na splošno to pomeni, da lahko nad morebitnim interesom nekaterih upnikov za ustavitev dolžnikovega poslovanja prevlada kolektivni interes drugih upnikov za nadaljevanje poslovanja, zlasti kadar je mogoče legitimno pričakovati, da bi nadaljevanje dolžnikovega poslovanja doseglo višje skupno poplačilo terjatev. Odločitve o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ ter o obsegu in obliki likvidacije podjetja NCHZ in njegovih sredstev je usmerjal interes upnikov kot celote za dosego čim večjega možnega poplačila njihovih terjatev.

(61) Podjetje SRS meni, da je odločitev o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ dejansko temeljila na temeljiti oceni skladnosti s temeljnim interesom upnikov kot celote, da bi se dosegla čim večja izterjava njihovih terjatev, kot jo je uporabil neodvisen in nepristranski sodni organ, ki deluje v okviru stečajnega postopka in uporablja splošna predpisana pravila o stečaju za posamezen primer, kar je upravičevala že sama vsebina stečajnega postopka, pa tudi potreba po rešitvi prekrivajočih se pravic in interesov številnih upnikov na eni strani ter omejenih sredstev (skupnega vira) na drugi strani.

([54]) Dopis podjetja Fortischem z dne 19. decembra 2019.

([55]) Pripomba z dne 4. decembra 2019, ki se sklicuje na pripombo podjetja SRS z dne 27. avgusta 2013.

(62) Kar zadeva drugo točko, podjetje SRS trdi, da je upravitelj pripravil analizo na kvalificirani dejanski podlagi za odločanje pristojnega organa ter za oceno prvega javnega razpisa. V analizi je bilo ugotovljeno, da je bil edini način za odprodajo stečajne mase, ki bi privedel do vsaj delnega poplačila terjatev, prijavljenih pri upravitelju (predstečajne terjatve), prodaja podjetja kot delujočega podjetja. Druge možnosti ne bi le privedle do poplačila predstečajnih terjatev, temveč bi povzročile tudi dodatne znatne stroške, ki bi jih bilo treba poplačati prednostno, na primer za terjatve do stečajne mase, ki na koncu prav tako ne bi bile poplačane. Iz tega sledi, da bi druge možnosti povzročile dodatne nepoplačane (postečajne) terjatve poleg predstečajnih terjatev, ki prav tako ne bi bile poplačane.

(63) Slovaška ponovno izraža svoje stališče ([56]), da je bilo ravnanje javnih upnikov v skladu z načelom upnika v tržnem gospodarstvu, saj so posamezni člani odbora upnikov in zavarovani upniki, tako javni kot zasebni, zavzeli stališče, da bi bila stopnja izterjava nedvomno višja, če bi se upravitelju naročilo nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ. Slovaška navaja, da slovaško stečajno pravo ne razlikuje eksplicitno med zasebnimi in javnimi upniki in jih za namene stečajnega postopka ne obravnava drugače.

(64) Slovaška nadalje razlikuje med različnimi vrstami terjatev v stečajnem postopku, ki jih razvršča v dve kategoriji: tiste, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja in so bile prijavljene pri stečajnem upravitelju (v nadaljnjem besedilu: predstečajne terjatve), in tiste, ki so nastale pozneje (v nadaljnjem besedilu: postečajne terjatve). Postečajne terjatve so (i) terjatve do stečajne mase („pohľadávky proti podstate“) ali (ii) terjatve, ki izhajajo iz poslovanja podjetja („pohľadávky z prevádzkovania podniku“).

(65) Terjatve do stečajne mase so terjatve, ki nastanejo v povezavi z upravljanjem in likvidacijo sredstev v stečaju, vključno z nagrado za upravitelja. Mednje spadajo tudi davki, dajatve, premije za zdravstveno in socialno zavarovanje, plače in drugi stroški zaposlenih ter nagrada za upravitelja. Če upravitelj vodi poslovanje podjetja, se te terjatve štejejo za terjatve, ki izhajajo iz poslovanja podjetja. Terjatve do stečajne mase so poplačane iz izkupičkov likvidacije pred predstečajnimi terjatvami.

(66) Terjatve, ki izhajajo iz poslovanja podjetja, nastajajo v zvezi s poslovanjem podjetja v stečaju po razglasitvi stečaja. Terjatve iz poslovanja se poplačajo iz prihodkov, ustvarjenih s poslovanjem podjetja. Če po prenehanju poslovanja prihodki ne zadostujejo za poplačilo terjatev iz poslovanja podjetja, se te poplačajo enako kot terjatve do stečajne mase, in sicer iz izkupičkov likvidacije.

(67) Postečajne terjatve (terjatve do stečajne mase in tiste, ki izhajajo iz poslovanja) se tako poplačajo pred predstečajnimi terjatvami. Slovaška trdi, da morajo biti zato postečajne terjatve v celoti poplačane pred poplačilom predstečajnih terjatev na podlagi razvrstitve izkupičkov.

4. **OCENA UKREPA**

4.1 **Obstoj državne pomoči**

(68) Člen 107(1) PDEU določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga in prizadene trgovino med državami članicami, nezdružljiva z notranjim trgom. Ti pogoji so kumulativni. Če eden od njih ni izpolnjen, zadevni ukrep ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

(69) Da bi se ukrep štel za pomoč v smislu te določbe, morajo biti torej izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji: (i) ukrep mora biti mogoče pripisati državi in se mora financirati z državnimi sredstvi; (ii) prejemniku mora dodeliti prednost; (iii) navedena prednost mora biti selektivna ter (iv) ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco in prizadene trgovino med državami članicami.

([56]) Pripombe Slovaške z dne 14. februarja 2020.

(70) V okoliščinah obravnavane zadeve je primerno omejiti oceno na pogoje pripisljivosti in gospodarske prednosti, saj ukrep ob odsotnosti katerega koli od navedenih elementov ne bo predstavljal državne pomoči, brez potrebe po oceni, ali so izpolnjena ostala merila iz člena 107(1) PDEU.

4.2 **Pripisljivost državi**

(71) Kot je podrobneje opisano v uvodnih izjavah 23 do 45, potem ko se je zakon o strateških družbah 31. decembra 2010 prenehal uporabljati za podjetje NCHZ, upravitelj ni bil več pravno zavezan, da nadaljuje poslovanje podjetja. Ker so stroški poslovanja podjetja NCHZ v stečaju presegli prihodke iz njegovega poslovanja, kot je predvideno na podlagi zakona o stečaju, je upravitelj pristojni organ (o njegovi sestavi glej uvodne izjave 18 do 22) obvestil o tej okoliščini in mu predložil v potrditev navodilo, s katerim je bil upravitelj zavezan, da nadaljuje poslovanje podjetja.

(72) 26. januarja 2011 so na skupnem sestanku odbora upnikov in zavarovanih upnikov vsi upniki v odboru upnikov, tako javni kot zasebni, potrdili navodilo upravitelju, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ, vsi na sestanku prisotni zavarovani upniki, tako javni kot zasebni, pa so izrekli podporo potrditvi istega navodila (glej uvodno izjavo 38). Zapisnik sestanka z dne 26. januarja 2011, ki ga je Komisija preverila, potrjuje, da so zavarovani upniki na tem sestanku posamično izrekli svoja stališča. Čeprav je po zakonu morala zgolj večina članov odbora upnikov podpreti predlog, se je pokazalo, da nobeden od teh članov ni zavrnil navodila za upravitelja. Prav tako se noben zavarovani upnik ni izrekel proti potrditvi takega navodila. Tako je bilo ugotovljeno, da je bila odločitev upnikov, zastopanih v pristojnem organu, soglasna.

(73) Kot je opisano v uvodni izjavi 20, ni bilo ugotovljeno, da bi zasebni upniki v odboru upnikov, razen INVEST-KREDIT, s.r.o., imeli morebitne kapitalske povezave z lastnikom podjetja NCHZ.

(74) Nadalje je bilo ugotovljeno, da noben (javni ali zasebni) nezavarovani upnik pred stečajnim sodiščem ni izpodbijal odločitve odbora upnikov o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ (glej uvodno izjavo 40), čeprav je imel pravico to storiti.

(75) Z odredbo z dne 17. februarja 2011 je stečajno sodišče kot član pristojnega organa brez morebitnih vsebinskih sprememb ([57]) potrdilo isto navodilo za upravitelja, ki je tako postalo zavezujoče za upravitelja v skladu s členom 83(4) zakona o stečaju.

(76) Nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ po prenehanju veljavnosti zakona o strateških družbah je tako temeljila na odločitvi pristojnega organa, sestavljenega iz odbora upnikov (večinoma zasebna podjetja), zavarovanih upnikov (večinoma javnih subjektov) in stečajnega sodišča.

(77) Iz tega sledi, da so bili tako stališča odbora upnikov in zavarovanih upnikov z dne 26. januarja 2011 (brez morebitne vključenosti stečajnega sodišča na dan 26. januarja 2011) kot tudi odredba stečajnega sodišča z dne 17. februarja 2011 ustrezni za potrditev navodila stečajnemu upravitelju. Skupaj so namreč sodelovali v odločanju pristojnega organa, ki je skupaj izdal navodilo upravitelju, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ.

(78) Komisija meni, da je pristojni organ, ki deluje kot kolektivni organ (vključno s stečajnim sodiščem), odločil o navodilu stečajnemu upravitelju, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ, kar je v nasprotju s stališčem, da je odločitev sprejelo samo sodišče v Trenčínu (kar sta zagovarjala podjetji SRS in AlzChem) ali da je navodilo izhajalo iz odločitve upnikov (kar je zagovarjalo podjetje Fortischem). Končna odločitev stečajnega sodišča je bila sprejeta 17. februarja 2011, potem ko so ostali člani pristojnega organa izrazili svoja stališča glede navodila po postopku, predvidenem v zakonu o stečaju (glej uvodno izjavo 42), vendar v posebnih okoliščinah zadeve, kjer so vsi ostali člani pristojnega organa potrdili navodilo upravitelju, ni bilo razlogov, da bi stečajno sodišče zavrnilo potrditev predlaganega navodila.

([57]) Komisija je pregledala sodno odredbo z dne 17. februarja 2011 in ugotovila, da je bila edina sprememba nevsebinska, nanašala pa se je na popravek sklicevanja na določeno pravno določbo.

(79) Kar zadeva morebiten obstoj pravic veta nekaterih upnikov, je formalni postopek preiskave razkril, da noben član odbora upnikov in noben zavarovani upnik na podlagi zakona o stečaju ni imel pravice veta. Trditve podjetja AlzChem o obstoju pravic veta so se izkazale za neutemeljene, saj ni bil predložen dokaz o njihovem obstoju. Nasprotno, iz pripomb drugih zainteresiranih strani je jasno, da noben posamezen zavarovani javni ali zasebni upnik ni mogel posamezno blokirati potrditve navodila upravitelju.

(80) V skladu s členom 83(4) zakona o stečaju je stečajni upravitelj vezan na sodno odredbo (glej uvodno izjavo 42). To pomeni, da v okoliščini, kjer je stečajno sodišče član pristojnega organa, stečajni upravitelj ni vezan na odločitev upnikov (niti odbora upnikov niti zavarovanih upnikov) glede navodila stečajnemu upravitelju, temveč je vezan samo na odredbo stečajnega sodišča. Nadalje, kadar sodišče izdaja svojo odredbo, ni vezano na odklonilna stališča posameznih zavarovanih upnikov in mu jih ni treba upoštevati: predloženo navodilo lahko potrdi tudi v primeru takih odklonilnih stališč, dokler je navodilo v legitimnem interesu prizadetih upnikov (uvodna izjava 42). Iz tega sledi, da čeprav bi se en ali več zavarovanih upnikov izreklo proti potrditvi navodila stečajnemu upravitelju v predlaganem besedilu, to ne bi samodejno pomenilo, da takega navodila ne bi bilo mogoče potrditi. Posamezni zavarovani upniki tako niso mogli vložiti veta na sprejetje navodila v smislu, da bi blokirali sprejetje navodila zgolj z zavrnitvijo njegovega predlaganega sprejetja.

(81) Zlasti ni bilo potrjeno, da bi pravica veta zavarovanih upnikov lahko izhajala iz dejstva, da so bili vsi zavarovani upniki vključeni v odločanje. Pravica vsakega zavarovanega predstečajnega upnika, da izrazi stališče in sodeluje v odločanju, ne more pomeniti njihove pravice veta, če ni drugih ustreznih določb. Pravilno je, da za razliko od odbora upnikov, ki je bil kolektivni izvoljeni organ (glej uvodni izjavi 18 in 20), zavarovani upniki niso bili zastopani v kolektivnem organu, temveč je bil vsak zavarovani upnik samostojno član pristojnega organa v zvezi z vsako posamezno stečajno maso (glej uvodno izjavo 21). Vendar v nasprotju s trditvami podjetja AlzChem (glej uvodno izjavo 46) dejstvo, da je bil vsak zavarovani upnik član pristojnega organa, ne pomeni samodejno, da so lahko ti upniki blokirali odločitev pristojnega organa. Z drugimi besedami, pravice veta zavarovanih upnikov ne morejo izhajati iz dejstva, da je bil vsak od njih član pristojnega organa.

(82) Poleg tega je Komisija preverila trditev podjetja AlzChem, da je mogoče pravico veta zavarovanih upnikov zaslediti v zakonu o stečaju z njegovo sistematično razlago. Členi zakona o stečaju, na katere se v podporo svojim trditvam sklicuje podjetje AlzChem, vsebujejo pravice zavarovanih upnikov v stečajnem postopku. Kot take ne določajo pravice veta.

(83) Dejansko so bile odločitve odbora upnikov sprejete z večino, zavarovani upniki pa so svoja stališča izrekli posamično, vendar brez pravice veta. Noben državni subjekt kljub možnosti, da zavrne nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ (v primeru članov odbora upnikov), ali možnosti, da se izreče proti potrditvi takega navodila (v primeru zavarovanih upnikov), ne bi mogel uveljaviti svojega interesa za ustavitev nadaljnjega kopičenja dolgov, če bi tak interes obstajal.

(84) Iz tega sledi, da niti javni niti zasebni upniki z vetom niso mogli preprečiti poslovanja podjetja NCHZ v drugem stečajnem obdobju. Odločitev o nadaljevanju poslovanja NCHZ je sprejel pristojni organ, ki deluje kot kolektivni organ, in noben zasebni ali javni upnik kot član pristojnega organa ni mogel samostojno zavirati odločitve o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ.

(85) Trditev podjetja AlzChem, da je odločitev o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ pripisljiva Slovaški glede na dejstvo, da se štirje zavarovani upniki v državni lasti niso odločili uveljaviti svojih pravic veta, je torej treba zavrniti.

(86) Predlagano je bilo še, da je odločitev o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ pripisljiva Slovaški glede na dejstvo, da jo je sodišče v Trenčínu februarja 2011 potrdilo in jo določilo kot zavezujočo. Čeprav načeloma ni mogoče izključiti, da je ukrep mogoče šteti za odločitev, pripisljivo državi, v smislu člena 107(1) PDEU zaradi odločitve nacionalnega sodišča ([58]), je obravnavana zadeva zaradi posebnosti vključenosti stečajnega sodišča, kot je ocenjena v uvodnih izjavah 88 do 92, drugačna od zadev, kjer je bila pripisljivost ugotovljena na podlagi odločitve nacionalnega sodišča.

(87) Formalni postopek preiskave je razkril, da je stečajno sodišče v februarju 2011 delovalo kot član pristojnega organa z vlogo, ki je bila jasno opredeljena na podlagi zakona o stečaju. Komisija je tako preučila vlogo stečajnega sodišča, kadar je to član pristojnega organa na podlagi člena 83(4) zakona o stečaju.

(88) Stečajno sodišče je imelo edinstven položaj člana kolektivnega organa, ki je odločal o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ. Ni delovalo v običajni zmožnosti sodišča kot odločujočega organa, na katerega se stranke obračajo za avtoritativne odločitve; njegove vloga je bila predvsem zagotoviti, da je navodilo za upravitelja skladno s stališči in legitimnimi interesi prizadetih upnikov (glej uvodni izjavi 42 in 43). To je v skladu s splošno vlogo stečajnega sodišča v stečajnem postopku, pri kateri gre za ravnanje s ciljem doseganja najvišje stopnje poplačila terjatev za upnike (glej uvodno izjavo 19).

(89) Kot je navedeno v uvodni izjavi 42, kadar je navodilo stečajnemu upravitelju predloženo stečajnemu sodišču v potrditev, lahko stečajno sodišče bodisi potrdi navodilo bodisi z odredbo odloči o nadaljnjem ravnanju. Isti člen določa, da stečajno sodišče pri izdaji svoje odredbe upošteva legitimne interese prizadetih upnikov in njihove izjave ter izjave drugih članov pristojnega organa.

(90) Kot je opisano v uvodni izjavi 43, je stečajno sodišče preučilo predlagano navodilo za upravitelja glede na legitimne interese prizadetih upnikov in njihove izjave ter izjave drugih članov pristojnega organa. To je pomenilo, da je stečajno sodišče upoštevalo izjave odbora upnikov in vseh posameznih zavarovanih upnikov (vključno z vsemi javnimi zavarovanimi upniki) ter vsebino ekonomske analize, v kateri je bilo ugotovljeno, da se je prenehanje poslovanja podjetja NCHZ zdelo najmanj ugodno z vidika možnosti poplačila terjatev stečajnih upnikov glede na stroške, povezane s prenehanjem poslovanja.

(91) Čeprav drži, da je bilo navodilo s sodno odredbo določeno kot zavezujoče za stečajnega upravitelja, v posebnih okoliščinah zadeve ni bilo razlogov, da bi stečajno sodišče zavrnilo predlagano navodilo. V položaju, ko vsi upniki, med katerimi je večina zasebnih, izrecno odločijo, da je v njihovem ekonomskem interesu, da se omogoči nadaljnje poslovanje insolventnega podjetja, njihova odločitev ni pripisljiva državi zgolj zato, ker jo stečajno sodišče pozneje potrdi in določi kot zavezujočo.

(92) Odločitev stečajnega sodišča kaže na dejstvo, da je bila odločitev o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ v najboljšem interesu upnikov. V zvezi s tem se je sodišče strinjalo s stališči vseh ostalih članov pristojnega organa, javnih in zasebnih, zavarovanih in nezavarovanih, ter s predlogom, ki ga je predložil stečajni upravitelj; nihče od njih ni izrazil nobenega alternativnega stališča, ki bi predlagalo prenehanje poslovanja podjetja NCHZ. V zvezi s sodno prakso se člen 107(1) PDEU nanaša na „odločitve držav članic, s katerimi te zaradi lastnih ekonomskih ali socialnih ciljev z enostranskimi in neodvisnimi odločitvami podjetjem ali drugim pravnim subjektom dajo na voljo sredstva ali jim dajo prednosti, katerih namen je spodbujanje doseganja zasledovanih socialnih in ekonomskih ciljev“ ([59]). V zvezi s tem v obravnavani zadevi ni znakov, da je stečajno sodišče zasledovalo druge interese razen interesov zadevnih upnikov in da ni ravnalo v popolni skladnosti s tistim, kar so upniki in stečajni upravitelj ocenili kot ekonomsko najbolj racionalno rešitev.

([58]) Glej v tem smislu sodbi z dne 26. oktobra 2016, DEI in Komisija/Alouminion tis Ellados, C-590/14 P, ECLI:EU:C:2016:797, točke 59, 77 in 81, in z dne 3. marca 2016, Simet/Komisija, T-15/14, ECLI:EU:T:2016:124, točke 38, 44 in 45.

([59]) Sodba z dne 27. marca 1980, Amministrazione delle finanze dello Stato/Denkavit italiana, ECLI:EU:C:1980:100, točka 31; sodba z dne 5. aprila 2006, Deutsche Bahn/Komisija, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, točka 100.

(93) Zato odločitve pristojnega organa (katerega član je bilo stečajno sodišče) o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ, potem ko je prenehala veljavnost zakona o strateških družbah, ni mogoče šteti za pripisljivo državi glede na neobstoj pravic veta javnih upnikov in posebno vlogo stečajnega sodišča.

(94) Poleg tega tudi ni znakov, da bi država poskušala vplivati na odločanje zasebnih upnikov. Kot je potrdilo Splošno sodišče ([60]), ni bilo dokazano, da je januarja 2011 obstajala politična podpora podjetju NCHZ in da so zadevni upniki predpostavljali, da taka podpora obstaja. Zlasti je bilo ugotovljeno, da dejstva, da nova slovaška vlada, ki je bila na položaju januarja 2011, ni razveljavila zakona o strateških družbah, ni mogoče razlagati kot znak njene politične podpore podjetju NCHZ. Četudi je politična podpora obstajala v obdobju 2009–2010 (zaradi zakona o strateških družbah) in pozneje v letu 2013, to ne pomeni, da je politična podpora obstajala januarja 2011.

(95) V obravnavani zadevi iz odredbe stečajnega sodišča z dne 17. februarja 2011 (glej uvodno izjavo 43), ki jo je Komisija preučila, sledi, da so bili razlogi, zaradi katerih je stečajno sodišče potrdilo navodilo za stečajnega upravitelja, naslednji: (i) dejstvo, da je odbor upnikov soglasno in brez ugovora sprejel odredbo z navodilom stečajnemu upravitelju, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ, in da je hkrati vseh šest zavarovanih upnikov podprlo isto navodilo; (ii) v ekonomski analizi (glej uvodno izjavo 29), ki jo je pripravil upravitelj, je bilo ugotovljeno, da bi bilo prenehanje poslovanja podjetja NCHZ najmanj ugodna možnost za poplačilo terjatev upnikov glede na stroške, povezane z zaprtjem dejavnosti; (iii) odsotnost razhajanja ali navzkrižja predlaganega navodila z legitimnim interesom prizadetih upnikov. Stečajno sodišče je tako preučilo, ali je bilo navodilo skladno z legitimnim interesom prizadetih upnikov kot celote, in ni ločeno obravnavalo individualnega položaja posameznih upnikov ali ocenjevalo vpliva zavrnjene terjatve upnika REDQUEST LIMITED.

(96) Na podlagi zakona o stečaju je stečajno sodišče načeloma imelo možnost, da zavrne predlagano navodilo stečajnemu upravitelju. Glede na posamezen dejanski položaj in legitimne interese prizadetih upnikov ter izjave teh upnikov in drugih članov je stečajno sodišče načeloma imelo možnost, da ne potrdi navodila, temveč samo odloči o nadaljnjem ravnanju. Vendar v položaju, v katerem so vsi v pristojnem organu zastopani upniki šteli, da je v njihovem najboljšem ekonomskem interesu, da se omogoči nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ, in so se o tem tudi ustrezno izrekli, isto stališče pa je predložil tudi stečajni upravitelj, dejstvo, da se je sodišče strinjalo s tem mnenjem, ne govori v prid pripisljivosti te odločitve državi zgolj zaradi zavezujoče narave odredbe stečajnega sodišča. V obravnavani zadevi je veliko dokazov, med drugim pozitivnih stališč od vseh drugih povezanih akterjev, da je bilo nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ po mnenju upnikov v njihovem najboljšem interesu, in očitno je, da je moralo stečajno sodišče pri izvajanju svoje vloge ravnati v interesu upnikov podjetja NCHZ. Nasprotno pa ni nobenih znakov, da je stečajno sodišče s sprejetjem svoje odredbe zasledovalo morebitne cilje slovaške države.

(97) Zato Komisija ugotavlja, da odločitve pristojnega organa v drugem stečajnem obdobju podjetja NCHZ ni mogoče šteti za odločitev, pripisljivo državi v smislu člena 107(1) PDEU. Čeprav manjka eden od kumulativnih pogojev za ugotovitev državne pomoči, je Komisija kljub temu preverila, ali je obravnavani ukrep podjetju NCHZ zagotovil gospodarsko prednost, ki je v nasprotnem primeru po tržnih pogojih, kot so opredeljeni v nadaljevanju, ne bi pridobil.

4.3 **Gospodarska prednost**

(98) Gospodarske transakcije, ki jih izvajajo osebe javnega prava (vključno z javnimi podjetji), na splošno ne dajejo prednosti sopogodbenici in zato ne pomenijo pomoči, če so izvedene v skladu z običajnimi tržnimi pogoji ([61]).

([60]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točke 129, 130, 134 in 142.

([61]) Glej točko 74 Obvestila Komisije št. 2016/C 262/01 o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 262, 19.7.2016, str. 1).

(99) Za presojo, ali je transakcija izvedena v skladu z običajnimi tržnimi pogoji, je treba ravnanje javnega organa primerjati z ravnanjem hipotetičnega zasebnega gospodarskega subjekta, ki je v podobnem položaju (tako imenovani preskus udeleženca v tržnem gospodarstvu). Sodišči Unije sta oblikovali specifične vrste tega merila za različne vrste gospodarskih transakcij, zlasti „merilo zasebnega upnika“ za primere transakcij, ki vključujejo dolg ([62]), in „načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu“ za ugotovitev obstoja gospodarske prednosti v primerih javnih kapitalskih naložb ([63]).

(100) Glede na dejstvo, da so bili javni upniki vključeni v odločanje glede nadaljevanja dejavnosti podjetja NCHZ, vendar država ni imela delnic v podjetju, je ocena Komisije osredotočena na transakcijo z vidika hipotetičnega preudarnega zasebnega upnika ([64]).

(101) Komisija je preverila ekonomsko analizo, ki jo je pripravil upravitelj in je bila na voljo upnikom in stečajnemu sodišču ter so jo ti ob sprejemanju odločitve tudi preučili (glej uvodne izjave 33 do 36). V analizi je bilo ugotovljenih več možnih scenarijev ter vključuje primerjavo stroškov in prihodkov z vidika upnikov podjetja NCHZ. Analiza zlasti kaže, da bi ustavitev poslovanja podjetja NCHZ povzročila znatne stroške v višini več kot 48 milijonov EUR. Večina stroškov je bila povezana z zaprtjem in okoljskim čiščenjem obratov za kemično proizvodnjo (približno 37,3 milijona EUR) in stroški za zaposlene (10,5 milijona EUR, če bi bile izpolnjene vse pravne obveznosti). Hkrati je bil pričakovani dohodek od prodaje posameznih sredstev v razponu 47–52 milijonov EUR (brez upoštevanja dodatnih stroškov razgradnje in odstranitve opreme).

(102) Ker so bile neporavnane (javne in zasebne) obveznosti, nastale pri poslovanju podjetja NCHZ med stečajnim postopkom (približno 16 milijonov EUR do sredine decembra 2010, proti koncu prvega stečajnega obdobja) prednostno obravnavane, sledi, da nobena predstečajna terjatev ne bi bila poplačana, če bi bilo poslovanje podjetja NCHZ ustavljeno. Po ugotovitvah analize bi prodaja podjetja kot delujočega podjetja verjetno prinesla večje poplačilo predstečajnih terjatev v primerjavi s scenarijem ustavitve poslovanja podjetja NCHZ, ki bi povzročila znatne dodatne stroške za zaprtje poslovanja podjetja NCHZ, ponoven zagon poslovanja pa bi bil težaven, če ne celo nemogoč, saj bi bil del tehnološke opreme v primeru ustavitve poslovanja nepopravljivo poškodovan (glej uvodni izjavi 34 in 36).

(103) V analizi je bil tudi ocenjen interes tretjih strani za sodelovanje v razpisih za podjetje NCHZ. V prvem razpisu je od sedmih zainteresiranih kupcev samo eden (podjetje M-ENERGO, s.r.o.) predložil ponudbo v višini 2 milijonov EUR. Po ugotovitvah upravitelja ni bilo jasno, ali bi drugi razpis privabil več zainteresiranih kupcev. Na splošno je bilo z analizo ugotovljeno, da je bilo v interesu upnikov nadaljevati poslovanje podjetja NCHZ in ga prodati kot delujoče podjetje.

(104) Komisija je nadalje preučila vsebino predstavitve vodstva podjetja NCHZ (glej uvodno izjavo 29 in naslednje), ki je bila ob sprejemanju odločitve na voljo tudi upnikom in stečajnemu sodišču. V predstavitvi je bila pričakovana realna vrednost sredstev podjetja v primeru ustavitve poslovanja ocenjena na samo 15,5 milijona EUR, s čimer je bila ustavitev poslovanja podjetja NCHZ za upnike manj privlačna. Poleg tega se v predstavitvi zatrjuje, da bi bilo mogoče podjetje uspešno prodati po sprejetju nekaterih ukrepov prestrukturiranja (kot je odpuščanje zaposlenih). Na splošno je bilo v predstavitvi ugotovljeno, da bi bili upniki v najugodnejšem položaju, če bi bilo podjetje NCHZ prodano kot delujoče podjetje.

([62]) Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2007, Španija/Komisija, C-525/04, ECLI:EU:C:2007:698, točki 59 in 60; sodba Sodišča z dne 24. januarja 2013, Frucona/Komisiji, C-73/11 P, ECLI:EU:C:2013:32, točka 72; sodba Sodišča z dne 29. junija 1999, DMTransport, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, točka 30.

([63]) Glej na primer sodbo Sodišča z dne 21. marca 1990, Belgija/Komisija („Tubemeuse“), C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, točka 29; sodbo Sodišča z dne 21. marca 1991, Italija/Komisija („ALFA Romeo“), C-305/89, ECLI:EU:C:1991:142, točki 18 in 19; sodbo Splošnega sodišča z dne 30. aprila 1998, Cityflyer Express/Komisija, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, točka 51; sodbo Splošnega sodišča z dne 21. januarja 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke in Lech-Stahlwerke/Komisija, združene zadeve T-129/95, T-2/96 in T-97/96, ECLI:EU:T:1999:7, točka 104; sodbo Splošnega sodišča z dne 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, združeni zadevi T-228/99 in T-233/99, ECLI:EU:T:2003:57, točka 208.

([64]) Sodba Sodišča z dne 20. septembra 2017, Komisija/Frucona Košice, C-300/16P, ECLI:EU:C:2017:706, točka 28.

(105) Predlog nadaljnjega poslovanja na podlagi teh dokumentov so nato sprejeli vsi upniki v pristojnem organu, javni in zasebni, zavarovani in nezavarovani.

(106) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da je bila ekonomska analiza skupaj s predstavitvijo vodstva ustrezno upoštevana in je predstavljala veljavno podlago za odločanje upnikov in stečajnega sodišča.

4.3.1 *Skupne ugotovitve*

(107) Kot sledi iz preglednice 1 (glej uvodno izjavo 24), sta bila javna upnika z največjimi postečajnimi terjatvami Družba za socialno zavarovanje („Sociálna poisťovňa“) in Splošna zdravstvena zavarovalnica („Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.“). Kot je opisano v uvodni izjavi 44, ta upnika nista bila člana pristojnega organa, ki je odločal o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ. Zato nista mogla neposredno vplivati na proces odločanja in nista mogla preprečiti nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ.

(108) Ta poglobljena preiskava je nadalje pokazala, da sta bila od štirih javnih zavarovanih upnikov, ki so bili člani pristojnega organa (glej uvodno izjavo 21), le dva javna upnika neposredno ogrožena zaradi nadaljnjega kopičenja dolgov, ki jih jima je dolgovalo podjetje NCHZ med njegovim nadaljnjim poslovanjem, in sicer Okoljski sklad in mesto Nováky. Posebej je bilo ugotovljeno, da se Slovaška garancijska in razvojna banka ter Sklad za nacionalno lastnino nista spopadala s tveganjem nastanka povečanih terjatev iz nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ zaradi odsotnosti aktivnih trgovinskih odnosov s podjetjem NCHZ med stečajnim obdobjem.

(109) V povezavi s tem je Splošno sodišče ugotovilo, da iz prvotnega sklepa ni razvidno, da bi „ekonomska analiza odprla vprašanje morebitnega povečanja terjatev upnikov, če bi se poslovanje podjetja NCHZ nadaljevalo med drugim obdobjem insolventnosti“ ([65]). Zato ni bilo jasno, kako je bilo preverjanje ekonomske analize, ki ga je Komisija opravila glede na merilo zasebnega upnika, povezano z vsebino uvodne izjave 110 prvotnega sklepa, ki je vseboval oceno ogroženosti zaradi nadaljnjega kopičenja terjatev javnih upnikov do podjetja NCHZ med njegovim nadaljnjim poslovanjem ([66]). Iz tega torej izhaja, da je treba ekonomsko analizo, posledično pa tudi predstavitev vodstva preveriti glede na merilo zasebnega upnika in racionalnost odločitve upnikov, saj so ti vedeli, da se bo znesek njihovih terjatev povišal.

(110) Splošno sodišče je še menilo, da bi bilo treba oceno tveganja povečanja terjatev izvesti ob ustreznem času, ki je obdobje, v katerem so bili sprejeti ukrepi, ter se vzdržati morebitnih ocen na podlagi poznejšega stanja ([67]). Po mnenju Splošnega sodišča namreč „analiza ravni tveganja povečanja nastalih terjatev v času odločitve upnikov na sestanku 26. januarja 2011 […] [ni bila] […] očitno razvidna iz izpodbijanega sklepa“ ([68]).

(111) Javna upnika, ki sta bila ogrožena zaradi povečanih terjatev, sta bila Okoljski sklad in mesto Nováky (glej uvodno izjavo 24). Vendar dodatne terjatve, ki so nastale med drugem stečajnim obdobjem, večinoma niso bile neposredno povezane z dejavnostmi podjetja NCHZ v drugem stečajnem obdobju, temveč s prvim stečajnim obdobjem (glej uvodno izjavo 130 in naslednje ter uvodno izjavo 141 in naslednje). Poleg tega sta mesto Nováky in Okoljski sklad lahko predvidela kopičenje dodatnih terjatev, ko je bila sprejeta odločitev. Te so bile povezane z davki in dajatvami, zato je bilo mogoče znesek zlahka približati, glede na to, da je šlo za letna periodična plačila. Zato je ob njihovem

([65]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točki 216 in 217.
([66]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točki 216 in 217.
([67]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točka 218.
([68]) Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točka 221. „Izpodbijani sklep“ pomeni „prvotni sklep“, kot se uporablja v tem sklepu.

sprejemanju odločitev o nadaljnjem poslovanju podjetja NCHZ 26. januarja 2011 tveganje povečanja njihovih terjatev do podjetja NCHZ moralo biti tem upnikom znano. Znesek tveganja so zlasti lahko izpeljali iz predstavitve vodstva, v kateri je bila predstavljena ocena upada prihodkov za mesto Nováky in državo v primeru prenehanja poslovanja podjetja NCHZ (glej uvodno izjavo 32) in iz katere je bilo mogoče sklepati, katere dodatne terjatve (in v kakšnem znesku) bi nastale za mesto Nováky in Okoljski sklad, če bi podjetje NCHZ nadaljevalo poslovanje. Hkrati niso mogli prezreti, da bi bile v primerjavi z zelo verjetno izgubo vseh svojih predstečajnih terjatev, ki bi se zgodila v primeru likvidacije, dodatne terjatve omejene. Prav tako sta oba upnika morala vedeti, da bi bile te dodatne (tj. postečajne) terjatve prednostno obravnavane. Tako je ekonomska analiza, ki je bila dopolnjena s predstavitvijo vodstva, dejansko predstavljala veljavno podlago za njihovo odločanje.

(112) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 19, je bil odbor upnikov sestavljen iz enega javnega in štirih zasebnih nezavarovanih upnikov, vsi pa so bili nezavarovani predstečajni upniki, ki so vsi podprli predlog za nadaljevanje poslovanja. Kot je nadalje pojasnjeno v uvodni izjavi 37, so morali člani odbora upnikov na podlagi zakona o stečaju ravnati v skupnem interesu vseh nezavarovanih upnikov. To pomeni, da so morali ravnati v interesu vseh nezavarovanih predstečajnih upnikov in ne le v interesu tistih, ki so bili zastopani v odboru upnikov. Ker ni nasprotnih dokazov, se zato ugotavlja, da je bila odločitev o nadaljevanju poslovanja podjetja NCHZ v drugem stečajnem obdobju v interesu vseh nezavarovanih predstečajnih upnikov.

(113) V povezavi s tem je treba spomniti, da je splošno sodišče zavrnilo trditev podjetja AlzChem AG, da naj bi glas javnih upnikov v ustreznem odboru vplival na zasebne upnike, ki so člani tega odbora. Sodišče je ugotovilo, da podjetje AlzChem AG ni zagotovilo nobenih dokazov v podporo svojim trditvam in da bi se za zasebne upnike moralo domnevati, da so ravnali v skladu s svojimi interesi ([69]).

4.3.2 *Neobstoj gospodarske prednosti, ki jo je zagotovil vsak posamezni javni upnik podjetja NCHZ*

(114) Komisijo je za vsakega od javnih upnikov, ki so bili člani pristojnega organa (glej uvodno izjavo 21) ločeno ocenila njegov posamezen položaj in to, ali je njegovo ravnanje zadostovalo merilu zasebnega upnika. Splošno sodišče je menilo, da je treba pri uporabi merila zasebnega upnika preučiti posamezen položaj javnih upnikov in upoštevati njihove posebne značilnosti, zlasti na podlagi njihovega statusa prednostnega ali nezavarovanega upnika; iz tega sledi, da se javni upniki ne bi smeli šteti za en sam subjekt ([70]). Sodišče je poleg tega opozorilo, da je treba upoštevati zasebnega upnika, ki je bil v čim bolj podobnem položaju kot javni upnik in je želel doseči izplačilo zneskov, ki mu jih dolguje dolžnik.

(115) Komisija ne ocenjuje položaja javnih upnikov, ki niso bili člani pristojnega organa, zlasti Družbe za socialno zavarovanje in Splošne zdravstvene zavarovalnice, ki sta bili javna upnika z najvišjima zneskoma terjatev, nastalih v stečajnem postopku (glej preglednico 1, uvodna izjava 24). Ta upnika nista mogla neposredno posredovati v procesu odločanja v zvezi z nadaljevanjem poslovanja podjetja NCHZ in torej nista mogla neposredno izraziti stališča glede nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ (glej uvodno izjavo 44). V zvezi s tem je Splošno sodišče zavrnilo trditve podjetja AlzChem, da (i) bi Družba za socialno zavarovanje lahko posredovala in morala

([69]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točka 143.

([70]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točke 188, 190 in 192 (glej izvlečke v nadaljevanju). Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 11. julija 2002, HAMSA/Komisija, T-152/99, ECLI:EU:T:2002:188, točke 166–172, in sodbo Splošnega sodišča z dne 17. maja 2011, Buczek Automotive/Komisija, T-1/08, ECLI:EU:T:2011:216, točka 84.
Sodišče je razsodilo: „Zato je iz sodbe z dne 11. julija 2002, HAMSA/Komisija (T-152/99, EU:T:2002:188), zlasti iz njenih točk od 166 do 172 razvidno, da se je sodišče Unije zavzelo za preučitev posamičnega položaja javnih upnikov, predvsem glede na njihov status nezavarovanega ali zavarovanega upnika, da bi v bistvu ugotovilo, ali je njihova izbira presegla to, kar je bilo utemeljeno s poslovnimi zahtevami, ali pa jo je bilo mogoče pojasniti z željo po podelitvi prednosti zadevnemu podjetju. Iz tega izhaja, da je sodišče Unije presodilo, da se javnih upnikov ne bi smelo obravnavati kot en sam subjekt, ampak bi bilo treba upoštevati njihove posebne značilnosti.“ Hkrati „[…] je treba ugotoviti, da so bile ugotovitve iz sodbe z dne 11. julija 2002, HAMSA/Komisija (T-152/99, EU:T:2002:188, točki 168 in 170), povzete v sodbi z dne 17. maja 2011, Buczek Automotive/Komisija (T-1/08, EU:T:2011:216, točka 84)“. Nazadnje je „[…] Sodišče […] navedlo, da je pri uporabi načela zasebnega upnika treba upoštevati zasebnega upnika, ki je v kar najbolj podobnem položaju kot javni upnik in ki želi doseči poplačilo zneskov, ki mu jih dolguje dolžnik s finančnimi težavami, kar pomeni, da se države ne sme obravnavati kot enega samega upnika, ki združuje vse zadevne javne upnike“.

posredovati pred stečajnim sodiščem, da bi izpodbijala to nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ, in da (ii) dejstvo, da je podjetje uporabilo vsa sredstva, ki jih je imelo na voljo za preprečitev nadaljnjih izgub, ne pomeni oprostitve odgovornosti Slovaške republike, da prepreči, da bi se dolgovi, ki so ji dolgovani, še naprej kopičili z drugimi sredstvi ([71]). Splošno sodišče je menilo, da iz določb zakona o stečaju, zlasti iz člena 83(4) tega zakona, ni bilo razvidno, da bi lahko v okoliščinah zadeve Družba za socialno zavarovanje posredovala v procesu odločanja v zvezi z nadaljevanjem poslovanja podjetja NCHZ pred stečajnim sodiščem, zato je sklenilo, da Družba za socialno zavarovanje ni imela take priložnosti za posredovanje ([72]).

4.3.2.1 Slovaška garancijska in razvojna banka

(116) Slovaška garancijska in razvojna banka (v nadaljnjem besedilu: Banka) je bila ena od šestih zavarovanih upnikov podjetja NCHZ z zavarovano predstečajno terjatvijo v višini približno 750 000 EUR na podlagi sporazuma o posojilu.

(117) Kot je navedeno v uvodni izjavi 108, Banka med stečajnim obdobjem ni imela aktivnih trgovinskih odnosov s podjetjem NCHZ. Ni imela postečajnih terjatev do podjetja NCHZ in ni tvegala nastanka povečanih obveznosti zaradi nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ: njene terjatve se niso mogle povečati zgolj iz razloga nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ.

(118) V okviru tega Komisija meni, da sta ekonomska analiza in predstavitev vodstva podjetja NCHZ, ki sta bili na voljo Banki v času odločanja januarja 2011, predstavljali veljavno podlago za podporo Banke odločitvi. Kot je opisano v uvodnih izjavah 101 do 104, so ti dokumenti pokazali, da je bilo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ in njegova prodaja kot delujočega podjetja (z zainteresiranim kupcem, ki je bil na voljo (uvodna izjava 103)) v najboljšem interesu upnikov in posledično tudi Banke.

(119) Poleg tega je bilo ugotovljeno, da (i) so sredi decembra 2010 nepoplačane terjatve, ki so nastale iz poslovanja podjetja NCHZ v prvem stečajnem obdobju in so imele prednost pred predstečajnimi terjatvami, znašale približno 16 milijonov EUR (uvodna izjava 33) in da (ii) bi skoraj vsi prihodki (glede na scenarij) od prodaje sredstev podjetja NCHZ morali pokriti stroške ustavitve poslovanja podjetja NCHZ (uvodna izjava 34). S tem se je pomembno zmanjšala verjetnost poplačila predstečajnih terjatev v scenariju likvidacije.

(120) Glede na to je bilo razumno pričakovati, da nobena od predstečajnih terjatev Banke v primeru likvidacije ne bi bila poplačana. Na podlagi informacij, ki so ji bile tedaj na voljo, bi torej Slovaška garancijska in razvojna banka lahko upoštevala, da je bila v primeru nadaljnjega poslovanja v boljšem položaju, kot bi sicer bila, če bi v primeru likvidacije izgubila vse svoje terjatve.

(121) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija meni, da bi odločitev Slovaške garancijske in razvojne banke, da podpre nadaljevanje poslovanja podjetja NCHZ, sprejel tudi razumen in skrben zasebni upnik ter da je bila torej skladna s trgom.

4.3.2.2 Sklad za nacionalno lastnino

(122) Sklad za nacionalno lastnino je bil zavarovani upnik podjetja NCHZ s predstečajno terjatvijo do podjetja NCHZ v višini približno 17,85 milijona EUR na podlagi obveznosti v zvezi s privatizacijo. Hkrati je bil edini javni upnik v odboru upnikov, ki je predstavljal nezavarovane upnike, poleg štirih zasebnih nezavarovanih upnikov (glej uvodno izjavo 19).

(123) Vsi nezavarovani predstečajni upniki v odboru upnikov, tudi Sklad za nacionalno lastnino, so podprli nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ in so bili pravno zavezani ravnati v interesu vseh nezavarovanih predstečajnih upnikov, ne le tistih, ki so bili prisotni v odboru upnikov. Hkrati se je Sklad za nacionalno lastnino, ki je tudi sam zavarovani upnik, izrekel v prid nadaljnjemu poslovanju.

([71]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točke 145–152.
([72]) Sodba Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2018, AlzChem AG/Komisija, T-284/15, ECLI:EU:T:2018:950, točki 151 in 152.

(124) Kot je navedeno v uvodni izjavi 108, Sklad za nacionalno lastnino med stečajnim obdobjem ni imel aktivnih trgovinskih odnosov s podjetjem NCHZ. Ni imel postečajnih terjatev do podjetja NCHZ in ni tvegal nastanka povečanih obveznosti zaradi nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ: njegove terjatve se niso mogle povečati zgolj iz razloga nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ.

(125) V okviru tega sta ekonomska analiza in predstavitev vodstva podjetja NCHZ, ki sta bili na voljo Skladu za nacionalno lastnino v času odločanja januarja 2011, predstavljali veljavno podlago za njegovo podporo odločitvi. Kot je opisano v uvodnih izjavah 101 do 104, so ti dokumenti pokazali, da sta bila nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ in njegova prodaja kot delujočega podjetja (z zainteresiranim kupcem, ki je bil na voljo (uvodna izjava 103)) v najboljšem interesu upnikov, torej tudi Sklada za nacionalno lastnino.

(126) Poleg tega je bilo ugotovljeno, da (i) so sredi decembra 2010 nepoplačane terjatve, ki so nastale iz poslovanja podjetja NCHZ v prvem stečajnem obdobju in so imele prednost pred predstečajnimi terjatvami, znašale približno 16 milijonov EUR (uvodna izjava 33) in da (ii) bi skoraj vsi prihodki (glede na scenarij) od prodaje sredstev podjetja NCHZ morali pokriti stroške ustavitve poslovanja podjetja NCHZ (uvodna izjava 34). S tem se je pomembno zmanjšala verjetnost poplačila predstečajnih terjatev v scenariju likvidacije.

(127) Glede na to je lahko vsak hipotetični upnik, ki je bil v istem položaju, razumno pričakoval, da nobena od predstečajnih terjatev Sklada za nacionalno lastnino v primeru likvidacije ne bi bila poplačana. Sklad za nacionalno lastnino bi lahko torej na podlagi informacij, ki so mu bile tedaj na voljo, razumno upošteval, da je bil v primeru nadaljnjega poslovanja v boljšem položaju, kot bi sicer bil, če bi v primeru likvidacije izgubil vse svoje terjatve.

(128) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija meni, da bi odločitev Sklada za nacionalno lastnino, da glasuje v prid nadaljnjemu poslovanju podjetja NCHZ, sprejel tudi razumen in skrben zasebni upnik ter da je bila torej skladna s trgom.

4.3.2.3 Okoljski sklad

(129) Okoljski sklad je bil zavarovani upnik podjetja NCHZ z zavarovano predstečajno terjatvijo podjetja v višini približno 950 000 EUR na podlagi sporazuma o posojilu ter nezavarovano predstečajno terjatvijo v višini približno 70 000 EUR (glej preglednico 2, uvodna izjava 25).

(130) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 108 in 111, je bil Okoljski sklad izpostavljen tveganju nastanka povečanih obveznosti zaradi nadaljnjega poslovanja podjetja NCHZ in so zanj te dodatne obveznosti dejansko nastale tako v prvem kot v drugem stečajnem obdobju.

(131) Terjatve Okoljskega sklada, ki so nastale po razglasitvi stečaja podjetja NCHZ, so nastale zaradi delnega neplačila letne dajatve za onesnažen zrak. Na podlagi veljavnih pravnih zahtev so bile dajatve izvajalcem industrijskih dejavnosti naložene za prejšnja leta ([73]) na podlagi količine onesnaženja zraka, ki jo je določen obrat povzročil v prejšnjem letu.

(132) Formalna preiskava je razkrila, da je bila dajatev na onesnažen zrak v letu 2010, ki je bila v imenu Okoljskega sklada naložena maja 2010 za onesnaževanje zraka v letu 2009, določena na 192 454 EUR, do konca leta 2010 (konec prvega stečajnega obdobja) pa so postečajne terjatve znašale 222 954 EUR zaradi delnega neplačila letne terjatve za onesnaževanje zraka (glej uvodno izjavo 26). Vendar te terjatve niso bile rezultat poslovanja podjetja NCHZ v stečaju med letom 2010, temveč v letu 2009, ko je bilo poslovanje podjetja zavarovano z zakonom.

(133) Prvič, Komisija ugotavlja, da je bil znesek dajatev na onesnažen zrak večinoma predvidljiv, saj je bil povezan z ravnjo poslovanja podjetja. Drugič, javne dajatve, ki so nastale s poslovanjem podjetja v stečaju, so bile obravnavane prednostno pred predstečajnimi terjatvami.

([73]) To sledi iz zakona o onesnaževanju št. 401/1998, kakor je bil spremenjen.

(134) Zato je bilo treba v letu 2011 tudi pričakovati, da bi za podjetje NCHZ nastale dodatne obveznosti zaradi onesnaževanja zraka (za leto 2010), tudi če bi se upniki leta 2011 odločili v prid likvidaciji. Ker pa tudi v scenariju likvidacije proizvodnje ne bi bilo mogoče takoj ustaviti, bi podjetje NCHZ še naprej onesnaževalo, tudi če bi bil podprt scenarij likvidacije, zato bi moralo podjetje tudi v letu 2012 plačati emisijske dajatve. Ob upoštevanju obstoja znatnih predstečajnih terjatev je Okoljski sklad preudarno glasoval za nadaljnje poslovanje svojega dolžnika.

(135) Glede na zgoraj navedeno bi podjetju NCHZ v obeh scenarijih, tj. pri likvidaciji ali nadaljnjem poslovanju ter prodaji kot delujočega podjetja, nastale dodatne obveznosti iz onesnaževanja zraka v letu 2011 in verjetno tudi v letu 2012, davčna obveznost bi bila za to obdobje enaka, neplačana davčna obveznost pa bi verjetno bila v istem razponu, ker nobena zadostna sredstva tudi v primeru prodaje kot delujočega podjetja ne bi zadostovala za pokritje celotnega plačila davka.

(136) Poleg tega je bilo ugotovljeno, da (i) so sredi decembra 2010 nepoplačane terjatve, ki so nastale iz poslovanja podjetja NCHZ v prvem stečajnem obdobju in so imele prednost pred predstečajnimi terjatvami, znašale približno 16 milijonov EUR (uvodna izjava 33) in da (ii) bi skoraj vsi prihodki (glede na scenarij) od prodaje sredstev podjetja NCHZ morali pokriti stroške ustavitve poslovanja podjetja NCHZ (uvodna izjava 34). S tem se je pomembno zmanjšala verjetnost poplačila predstečajnih terjatev v scenariju likvidacije.

(137) Glede na to je bilo mogoče razumno pričakovati, da nobena od predstečajnih terjatev Okoljskega sklada v primeru likvidacije ne bi bila poplačana. Okoljski sklad bi torej lahko na podlagi informacij, ki so mu bile tedaj na voljo, upošteval, da je bil v primeru nadaljnjega poslovanja v boljšem položaju, kot bi sicer bil, če bi v primeru likvidacije izgubil vse svoje terjatve.

(138) V okviru tega Komisija nadalje meni, da sta ekonomska analiza in predstavitev vodstva podjetja NCHZ, ki sta bili na voljo Okoljskemu skladu v času glasovanja januarja 2011, predstavljali veljavno podlago za njegovo glasovalno odločitev. Kot je opisano v uvodnih izjavah 101 do 104, je iz obeh dokumentov izhajalo, da je bilo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ in njegova prodaja kot delujočega podjetja (z zainteresiranim kupcem, ki je bil na voljo (uvodna izjava 103)) v najboljšem interesu upnikov, torej tudi Okoljskega sklada. Zato je imel Okoljski sklad, katerega dodatne terjatve v drugem stečajnem obdobju naj bi bile po pričakovanjih manjše od predstečajnih terjatev, trdne razloge, da svojo odločitev utemelji na ekonomski analizi upravitelja skupaj s predstavitvijo vodstva.

(139) Komisija torej meni, da bi odločitev Okoljskega sklada, da glasuje v prid nadaljnjemu poslovanju podjetja NCHZ, sprejel tudi razumen in skrben zasebni upnik ter da je bila torej skladna s trgom.

4.3.2.4 Mesto Nováky

(140) Mesto Nováky je bilo zavarovani upnik podjetja NCHZ s predstečajno terjatvijo podjetja NCHZ na podlagi prijave zastavne pravice v zvezi z davkom na nepremičnine v višini približno 43 781 EUR.

(141) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 108 in 111, je bilo mesto Nováky izpostavljeno tveganju, da podjetju NCHZ nastanejo povečane obveznosti v stečajnem obdobju, pri čemer so podjetju NCHZ dejansko nastale dodatne obveznosti, povezane predvsem z njegovo obveznostjo iz davka na nepremičnine.

(142) Terjatve mesta Nováky, ki so nastale po razglasitvi stečaja podjetja NCHZ, so nastale zaradi delnega neplačila letnih davkov na nepremičnine. V skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami so bili davki naloženi za dano leto ([74]) na podlagi površine zemljišča in stavb (ločeno za različne kategorije).

([74]) To sledi iz zakona o lokalnih davkih št. 582/2004, kakor je bil spremenjen.

(143) Glavna terjatev, ki jo podjetje NCHZ dolgovalo mestu Nováky v prvem stečajnem obdobju, je bila davek na nepremičnine za leto 2010 (naložen marca 2010), določen na 523 793 EUR (glej uvodno izjavo 27). Ker je pri tej terjatvi šlo za javni davek, je bila ta terjatev obravnavana prednostno in je bila delno poplačana v prvem stečajnem obdobju. Do konca leta 2010, tj. v prvem stečajnem obdobju, so postečajne terjatve znašale 29 762 EUR (večinoma obveznost podjetja NCHZ iz davka na nepremičnine) (glej uvodno izjavo 27).

(144) V predstavitvi vodstva so bili predstavljeni prihodki, ki bi jih mesto Nováky verjetno izgubilo, če bi podjetje NCHZ ustavilo svoje poslovanje, in ki so znašali približno 572 000 EUR letno (uvodna izjava 32), kar je po drugi strani mogoče razumeti kot ustrezno oceni dodatnih terjatev, ki bi nastale v drugem stečajnem obdobju.

(145) V času odločitve je bilo znano, da je znesek davka, ki ga je podjetje NCHZ dolgovalo mestu Nováky, zapadel v letno plačilo in ni bil odvisen od tega, ali podjetje NCHZ posluje ali ne, temveč je temeljil izključno na površini zemljišča in stavb v njegovi lasti. Tako je bilo mogoče pričakovati, da bi bila neplačana davčna obveznost ista tako v scenariju likvidacije kot tudi v scenariju prodaje kot delujočega podjetja, saj zaradi drugih sočasnih postečajnih terjatev upnikov ne bi bila na voljo zadostna sredstva za pokritje celotnega davka.

(146) Hkrati ni bilo verjetno, da bi se površina zemljišč v lasti podjetja NCHZ v obravnavanem obdobju znatno spremenila. Morebitna prodaja zemljišč je bila malo verjetna, predvsem zaradi znatnega okoljskega bremena in prisotnosti težke kemične industrije na zemljišču. Bilo bi zelo špekulativno in hipotetično domnevati, da bi kupec kupil celoten obrat ali njegov del in plačal vsaj del davka na nepremičnine. Zgolj z vidika merila zasebnega upnika je bilo torej poslovanje podjetja NCHZ za mesto Nováky davčno nevtralno.

(147) Prvič, Komisija tako ugotavlja, da je bil znesek davkov na nepremičnine večinoma predvidljiv, saj je bil povezan s površino zemljišča in stavb, ki jih uporablja podjetje. Drugič, davki, ki so nastali s poslovanjem podjetja v stečaju, so bili obravnavani prednostno pred predstečajnimi terjatvami.

(148) Poleg tega je bilo ugotovljeno, da (i) so sredi decembra 2010 nepoplačane terjatve, ki so nastale iz poslovanja podjetja NCHZ v prvem stečajnem obdobju in so imele prednost pred predstečajnimi terjatvami, znašale približno 16 milijonov EUR (uvodna izjava 33) in da (ii) bi skoraj vsi prihodki (glede na scenarij) od prodaje sredstev podjetja NCHZ morali pokriti stroške ustavitve poslovanja podjetja NCHZ (uvodna izjava 34). S tem se je pomembno zmanjšala verjetnost poplačila predstečajnih terjatev v scenariju likvidacije.

(149) V okviru tega sta ekonomska analiza in predstavitev vodstva podjetja NCHZ, ki sta bili na voljo mestu Nováky v januarju 2011, predstavljali veljavno podlago za njegovo podporo odločitvi. Kot je opisano v uvodnih izjavah 101 do 104, so ti dokumenti pokazali, da je bilo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ in njegova prodaja kot delujočega podjetja (z zainteresiranim kupcem, ki je bil na voljo (uvodna izjava 103)) v najboljšem interesu upnikov, torej tudi mesta Nováky.

(150) Glede na verjetno izgubo vseh predstečajnih terjatev v primeru likvidacije, majhno verjetnost predvidevanja prodaje zemljišča zaradi visokih okoljskih stroškov, povezanih z zemljiščem, ter neizogibno povišanje neplačanih davkov za znatno časovno obdobje (več kot eno leto) tudi v primeru likvidacije je bilo razumno, da je mesto Nováky podprlo nadaljnje poslovanje podjetja NCHZ.

(151) Komisija zato meni, da je bila odločitev mesta Nováky, da glasuje v prid nadaljnjemu poslovanju podjetja NCHZ, skladna s trgom.

4.3.3 *Sklep o obstoju gospodarske prednosti*

(152) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da je bilo ravnanje različnih javnih subjektov skladno z merilom zasebnega upnika.

(153) Komisija zato ugotavlja, da podjetje NCHZ ni imelo prednosti pred svojimi konkurenti, ki je ne bi imelo niti pod normalnimi tržnimi pogoji v drugem stečajnem obdobju, ko se zakon o strateških družbah ni več uporabljal in je podjetje NCHZ nadaljevalo svoje poslovanje na podlagi odločitve pristojnega organa.

(154) Ker so javni upniki, ki so sodelovali v procesu odločanja pristojnega organa, ravnali kot kateri koli drug udeleženec na trgu, Komisija v vsakem primeru meni, da ni potrebe po nadaljnjem ocenjevanju, ali je bila odločitev javnih upnikov *pari passu* ali ne, torej ali je bila sprejeta pod istimi pogoji kot pri zasebnih upnikih, ki so bili v primerljivem položaju. Dejansko zadevni upniki niso bili v povsem enakem položaju. Ko je mogoče ugotoviti, ali je bila zagotovljena gospodarska prednost, hkrati ni treba nadalje preverjati, ali je bilo ravnanje zadevnega javnega subjekta izvedeno pod pogoji *pari passu* ([75]). Če posredovanje javnih organov ni *pari passu* s tistim pri zasebnih tržnih udeležencih, to ne pomeni samodejno, da transakcija ni skladna s tržnimi pogoji, skladnost s tržnimi pogoji pa je mogoče oceniti z drugimi metodami ([76]). Zato se ni treba sklicevati na preverjanje pogojev *pari passu*, saj sta odsotnost gospodarske prednosti in skladnost s tržnimi pogoji v primeru upnikov podjetja NCHZ izkazani z drugimi sredstvi.

5. **SKLEPNA UGOTOVITEV**

(155) Glede na zgoraj navedeno in po ponovni oceni ukrepa v korist podjetja NCHZ med njegovim drugim stečajnim obdobjem, ki je bila predmet sklepa o začetku formalne preiskave, navedenega v opombi 1 tega sklepa, Komisija sklepa, da ukrep ne predstavlja državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odločitev pristojnega organa, da stečajnemu upravitelju naroči, naj nadaljuje poslovanje podjetja NCHZ, ki so jo 26. januarja 2011 soglasno sprejeli odbor upnikov in zavarovani upniki ter jo je 17. februarja 2011 kot zavezujočo določilo stečajno sodišče, ki je delovalo kot član pristojnega organa po prenehanju veljavnosti zakona o strateških družbah 31. decembra 2010, ne predstavlja državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Slovaško republiko.

V Bruslju, 14. junija 2021

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
članica Komisije

([75]) Sodba z dne 4. septembra 2014, SNCM in Francija/Corsica Ferries France, C-533/12 P in C-536/12 P, ECLI:EU:C:2014:2142, točka 54. Glej tudi sodbi z dne 1. februarja 2018, Larko/Komisija, T-423/14, ECLI:EU:T:2018:57, točka 119, in z dne 11. septembra 2012, Corsica Ferries France/Komisija, T-565/08, ECLI:EU:T:2012:415, točka 122. Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 18. septembra 2018, Duferco Long Products SA/Komisija, T-93/17, ECLI:EU:T:2018:558, točke 99–106, v kateri je Splošno sodišče ugotovilo neskladnost transakcije s tržnimi pogoji, ne da bi moralo opraviti analizo *pari passu*.

([76]) Sodba Splošnega sodišča z dne 12. junija 2014, Sarc/Komisija, T-488/11, EU:T:2014:497, točka 98. Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 18. septembra 2018, Duferco Long Products SA/Komisija, T-93/17, ECLI:EU:T:2018:558, točki 102 in 103.